

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

**na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych
Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie
w dniach 8 – 10 kwietnia 2015 r.**

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Amadeusz Krause (członek PKA),

członkowie:

- dr hab. Beata Mikołajczyk (członek PKA),
- dr hab. Sławomir Przybyliński (ekspert PKA),
- dr hab. Krzysztof Szewior (ekspert PKA ds. jakości),
- mgr Karolina Martyniak (ekspert PKA ds. formalno–prawnych),
- mgr Marcin Wojtkowiak (przedstawiciel pracodawców),
- Piotr Pokorny (ekspert PKA, przedstawiciel PSRP),
- dr hab. Maria Kardis (ekspert PKA ds. międzynarodowych).

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy (z własnej inicjatywy) przeprowadziła ocenę instytucjonalną na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie. Bieżąca ocena instytucjonalna poprzedzona była oceną jakości kształcenia dokonaną na kierunkach: „psychologia” oraz „pedagogika” na podstawie przepisów obowiązujących do 30.09.2011 r.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny PKA. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie: przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, a także przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, wizytacji zaplecza naukowo-dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału oraz pozostałymi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji.

1. Strategia realizowana przez jednostkę¹.

- 1) Strategia rozwoju jednostki jest zbieżna z misją i strategią uczelni oraz uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia,

„Strategia Rozwoju Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego na lata 2011 – 2015”, uaktualniona na podstawie uchwały Senatu z dnia 25 września 2013 r. wskazuje na strategiczne obszary rozwoju uczelni. Misją uczelni jest podejmowanie działań edukacyjnych i naukowo-badawczych zorientowanych odpowiednio na współczesne wyzwania i uwarunkowania, zwłaszcza postęp technologiczny i rozwój ekonomiczny, mających na celu formowanie osobowości jednostki, relacji międzygrupowych i integracji społecznej, budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy i racjonalnie zarządzanej gospodarce opartej na wiedzy.

W każdym z 8 głównych obszarów, tj. dydaktyce, badaniach naukowych, rozwoju kadry, konferencjach naukowych i działalności wydawniczej, zarządzaniu uczelnią, umiędzynarodowieniu, promocji oraz bezpieczeństwie określono w sposób ogólny cele strategiczne na lata 2013 – 2015. Obszarom i celom określonym w Strategii Rozwoju Uczelni odpowiadają cele Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych. Zostały one zawarte w Strategii Wydziału na lata 2012 – 2015, zatwierdzonej uchwałą Rady Wydziału z dnia 16 stycznia 2013 r.

Strategia akredytowanej jednostki została opracowana w oparciu o Strategię Uczelni i jest z nią **w pełni** zbieżna – zarówno na poziomie misji, jak też celów. W kontekście uwzględnienia polityki zapewniania wysokiej jakości kształcenia należy natomiast podkreślić, że zagadnienie to znalazło odzwierciedlenie w poszczególnych obszarach i celach strategicznych, a w szczególności w obszarze związanym z dydaktyką. Wśród celów szczegółowych wskazane zostały m.in. podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i preferencji kandydatów na studia (m.in. podniesienie jakości kształcenia, monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia na Wydziale), a także uatrakcyjnianie oferty kształcenia oraz dostosowywanie jej do rynku pracy (m.in. tworzenie nowych specjalności na wydziałowych kierunkach studiów, w miarę możliwości postulowanie nowych kierunków, doskonalenie programu rozwoju praktyk zawodowych, staży zawodowych).

- 2) jednostka opracowała koncepcję kształcenia obejmującą studia I i II stopnia, studia doktoranckie i podyplomowe, zwane dalej „studiami”, spójną z jej celami strategicznymi

Szczegółowo opisanym w raporcie samooceny celem strategicznym odpowiada przygotowana koncepcja kształcenia. Wydział kształci psychologów w cyklu pięcioletnich studiów magisterskich, pedagogów w cyklu studiów I i II stopnia, filologów anglistyki w cyklu studiów I stopnia. W przypadku wszystkich kierunków Uczelnia oferuje duży i zróżnicowany wybór specjalności. Część z tych specjalności np. psychologia pracy, organizacji i zarządzania, pedagogika inkluzyjna czy język angielski w biznesie, filologia angielska z elementami języka chińskiego w komunikacji językowej stanowi oryginalną ofertę edukacyjną w regionie.

---

¹ Numeracja punktów odpowiada numerom *kryteriów głównych*, a podpunktów – numerom *kryteriów szczegółowych* określonym w Części II Załącznika do Statutu PKA pt. Kryteria oceny instytucjonalnej.

Oferta edukacyjna wydziału koresponduje przede wszystkim z celami strategicznymi wydziału w obszarze dydaktyki, badań naukowych i rozwoju potencjału kadrowego.

Wydział posiada w ramach uprawnień obszarowych ofertę studiów podyplomowych. One również korespondują z celami strategicznymi jednostki. Studia podyplomowe prowadzone są w jednostce międzywydziałowej – Centrum Studiów Podyplomowych. Wydział nie posiada uprawnień do prowadzenia studiów doktoranckich. Jedną są one w planach i zamierzeniach jednostki.

- 3) jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia,

Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych zapewnia interesującą ofertę dydaktyczną, na trzech kierunkach i wielu specjalnościach. Struktura planów studiów, łącząca moduły obejmujące przedmioty obligatoryjne, moduły fakultatywne (specjalnościowe) oraz dodatkowe przedmioty do wyboru, daje możliwość elastycznego budowania przez studentów ich własnej ścieżki akademickiej. Uczelnia praktycznie na wszystkich kierunkach stara się wyróżnić swoją ofertę edukacyjną. Wykorzystuje przy tym swoje bogate zasoby kadrowe i naukowe.

Pozytywnym wyróżnikiem kierunku Pedagogika na rynku edukacyjnym jest specjalność: Pedagogika wczesnoszkolna z językiem angielskim – specjalność nauczycielska, nadająca kwalifikacje nauczycielskie do prowadzenia zajęć w przedszkolach i w edukacji wczesnoszkolnej oraz do nauczania języka angielskiego w przedszkolach i w edukacji wczesnoszkolnej - to jedyne studia licencjackie w województwie małopolskim nadające podwójne kwalifikacje. Również specjalność Pedagogika inkluzywna jest jedyną taką propozycją na studiach II stopnia w Polsce. Ponadto Uczelnia realizuje przy współpracy Studia Telewizyjnego KAAFm, koncepcję edukacji medialnej ujętą w programie kształcenia nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Specyfiką kierunku Psychologia jest wprowadzenie do planu zajęć, dla wszystkich studentów psychologii przedmiotów wzmacniających ich pozycję na rynku pracy. Są to Neuropsychologia i Podstawy seksuologii. Również przygotowywana specjalność Psychologia kliniczna z neuropsychologią jest unikalna na polskim rynku usług edukacyjnych.

Jeśli chodzi o kierunek Filologia angielska to jako pozytywny wyróżnik oferty Uczelni specjalność: Filologia angielska z elementami języka chińskiego w komunikacji biznesowej.

Wobec powyższych wskazań należy podkreślić, iż oceniana Jednostka dzięki posiadanej koncepcji kształcenia oraz działalności naukowo-badawczą pracowników identyfikuje swoją rolę i pozycję na edukacyjnym rynku krajowym.

- 4) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie kształtowania oferty edukacyjnej jednostki oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.

W Strategii Rozwoju Wydziału dużo miejsca poświęcono zagadnieniom związanym z zapewnianiem jakości kształcenia, a także uatrakcyjnianiem oferty kształcenia oraz dostosowywaniem jej do potrzeb rynku pracy. Na poziomie strategicznym zaakcentowane zostało także znaczenie interesariuszy zewnętrznych w procesie osiągania niektórych celów strategicznych. W szczególności warto zwrócić uwagę na cele określone w dwóch obszarach:

dydaktyce (cel 1.2.1 „Tworzenie nowych specjalności na wydziałowych kierunkach studiów, w miarę możliwości postulowanie nowych kierunków”, cel 1.2.2 „Likwidacja nierentownych kierunków i specjalności oraz kształtowanie oferty dydaktycznej w nawiązaniu do zainteresowań kandydatów na studia”, cel 1.2.5: „Podejmowanie działań ukierunkowanych na pozyskiwanie kandydatów na studia z zagranicy”, cel 1.2.7: „Wypracowanie systemu konsultacji programów kształcenia z praktykami i kadłą kierowniczą przedsiębiorstw”) oraz promocji wydziału (Cel 9.3: „Kształtowanie pozytywnego wizerunku Wydziału w szeroko rozumianym środowisku lokalnym poprzez owocną współpracę z władzami samorządowymi oraz stowarzyszeniami i organizacjami, będącymi integralną częścią tego środowiska”).

Strategia jednostki i sformułowane w niej cele odnoszą się do okresu 2012-2015, ale sam dokument nie określa precyzyjnie mierników osiągnięcia celów oraz zasad ich monitoringu. Czynniki te powodują, że znaczenie tego dokumentu i możliwość jego wykorzystania w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia oraz usprawniania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w perspektywie ostatniego roku realizacji są dosyć ograniczone. Dlatego też strategia wymaga na obecnym etapie weryfikacji i ewentualnej aktualizacji poszczególnych celów.

Istotną rolę w organizacji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi odgrywa powołany w 2012 roku Konwent Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Jest to ciało opiniotwórcze wydające opinie o ofercie edukacyjnej Uczelni i o kierunkach jej ewaluacji. W skład Konwentu wchodzi liczni przedstawiciele środowiska społecznego i biznesowego. Uczelnia w dokumentacji przedstawiła szczegółowy skład Konwentu oraz listę współpracujących interesariuszy zewnętrznymi.

Podobną rolę opiniotwórczą z ramienia interesariuszy wewnętrznych pełni Rada Starostów, która ukonstytuowała się w 2013 roku w ramach Samorządu Studenckiego.

Warto wskazać, iż w procesie wypracowywania koncepcji kształcenia na kierunkach oferowanych przez oceniany Wydział ważną rolę odegrali interesariusze wewnętrzni tj. pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz studenci m.in. członkowie kół naukowych.

Większość interesariuszy, a szczególnie ci z instytucji przyjmujących studentów na praktyki, poznała założone efekty kształcenia. Zostały one przez nich przedyskutowane i ocenione pozytywnie. Warto podkreślić, że opiekunowie praktyk w placówkach zewnętrznych oceniają również praktykantów pod względem kompetencji i umiejętności kompatybilnych z założonymi efektami kształcenia. Warto podkreślić, że Uczelnia sięga też do zagranicznych interesariuszy zewnętrznymi. W przypadku nowo planowanej specjalności na kierunku psychologia (Psychologia kliniczna z neuropsychologią) brali udział profesorowie z Uczelni z USA.

Podsumowując, należy podkreślić, że działania zmierzające do budowania wysokiej jakości kształcenia i dostosowywania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy z udziałem interesariuszy zewnętrznych znajdują swoje odzwierciedlenie nie tylko w Strategii Wydziału, ale także w praktyce stanowią mocną stronę jednostki. Wydział posiada dokładnie zidentyfikowanych interesariuszy – zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych – oraz w różnorodny sposób angażuje ich w proces budowania wysokiej kultury jakości kształcenia.

Tabela nr 1. Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce (2014/2015)

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	Uczelni	Jednostki	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki

	I st.	II st. ²	I st.	II st. ²				
studia stacjonarne	2943	1335	126	395	24	0	0	0
studia niestacjonarne	2311	2265	243	815	0	0	287	0
RAZEM:	5254	3600	369	1210	24	0	287	0

Komentarz:

- Ocena zbieżności strategii działalności i rozwoju jednostki z misją i strategią Uczelni, w szczególności w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych, a także związku z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy;
- ocena czy koncepcja kształcenia obejmuje wszystkie poziomy i rodzaje studiów. Ocena spójności koncepcji kształcenia i działalności naukowo-badawczej³ jednostki z celami określonymi w jej strategii;
- ocena czy strategia oraz koncepcja kształcenia i działalność naukowo-badawcza świadczą, iż jednostka identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia;
- ocena roli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w formułowaniu i realizacji strategii jednostki, w tym budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Strategia akredytowanej jednostki została opracowana w oparciu o Strategię Uczelni i jest z nią w pełni zbieżna – zarówno na poziomie misji, jak też celów. W kontekście uwzględnienia polityki zapewniania wysokiej jakości kształcenia należy natomiast podkreślić, że zagadnienie to znalazło odzwierciedlenie w poszczególnych obszarach i celach strategicznych.

2) Wydział opracował interesującą koncepcję kształcenia dla studiów jednolitych magisterskich, pierwszego i drugiego stopnia oraz studiów podyplomowych (realizowanych pod opieką merytoryczną wydziału w ramach jednostki organizacyjnej Centrum Studiów Podyplomowych). Kierunki kształcenia są zgodne z przyjętymi celami strategicznymi jednostki.

² Należy także uwzględnić studentów jednolitych studiów magisterskich.

³ użyte określenia: działalność naukowo-badawcza, dorobek naukowy, obszar wiedzy, dziedzina nauki, dyscyplina naukowa, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: działalność i dorobek artystyczny, obszar sztuki, dziedziny nauki, dyscypliny artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki;

⁴ według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie.

3) Na wszystkich kierunkach studiów Jednostka opracowała bogatą ofertę specjalności. Część specjalności jest unikatowa na rynku edukacyjnym regionu. Jednostka odpowiednio wykorzystuje swój potencjał kadrowy i badawczy do wyraźnego identyfikowania swojej roli w ofercie edukacyjnej regionu.

4) Działania zmierzające do budowania wysokiej jakości kształcenia i dostosowywania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy z udziałem pracodawców stanowią mocną stronę jednostki i znajdują odzwierciedlenie nie tylko w Strategii Rozwoju Wydziału, ale przede wszystkim w różnorodnych działaniach angażujących interesariuszy do współpracy. Akredytowana jednostka posiada dokładnie zidentyfikowanych interesariuszy – zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych – oraz angażuje ich w proces budowania wysokiej kultury jakości kształcenia w stopniu pełnym.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

1) Struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością jest przejrzysta i zapewnia udział pracowników, studentów, doktorantów, słuchaczy oraz interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących jakości kształcenia

Cele Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych w obszarze zarządzania jednostką obejmują działania, które można scharakteryzować jako projakościowe, skierowane zarówno do sfery zarządzania, poszczególnych kierunków oraz czynników wpływających na jakość kształcenia. Działania te korespondują ze zmianami technologicznymi, bowiem Wydział zalicza do nich np.: usprawnienia obsługi studentów poprzez wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów, elektroniczny system zarządzania procesem dydaktycznym, system antyplagiatowy, dostępne on-line Repozytorium Dorobku Naukowego.... Warto podkreślić, że Wydział identyfikuje swoją pozycję edukacyjną poprzez jakość kształcenia, co wyraża tworzeniem atrakcyjnej oferty edukacyjnej, wykorzystywaniem najnowszych osiągnięć naukowych oraz oczekiwań otoczenia społecznego, umiędzynarodowieniem poprzez narodowościowe różnicowanie społeczności studenckiej. Zmianom w zakresie kształcenia towarzyszy rozbudowywanie procedury kontroli jakości kształcenia, poszerzanie procedur i narzędzi w szczególności w zakresie zapewnienia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Ocena struktury systemu, podziału kompetencji i odpowiedzialności

Strukturę WSZJK tworzą:

- a) Przepisy konstytuujące oraz określające kompetencje organów Uczelni i jednostki:
- Statut KAAF;M;
  - Uchwała Senatu z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie utworzenia Senackiego Zespołu do spraw wdrażania KRK oraz określenia zakresu jego zadań;
  - Zarządzenie Rektora Nr 30/2012 z dnia 1 października 2012 r. w sprawie utworzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia oraz ich zadań;
  - Zarządzenie Rektora Nr 41/2012 z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie wdrażania i doskonalenia uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia;
  - Zarządzenie Nr 1/2013 z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie zasad prowadzenia analizy efektów kształcenia;
  - Zarządzenie Nr 2/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad dokumentowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów;

- Uchwała Rady Wydziału z dnia 3 października 2012 w sprawie powierzenia funkcji przewodniczącej Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz powierzenia funkcji członków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 1 września 2014 roku;
- Uchwała WKJK z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu ds. ewaluacji efektów, kursów i wykładowców;
- Uchwała WKJK z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu ds. oceny jakości prac dyplomowych;
- Uchwała WKJK z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych;
- Uchwała WKJK z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia Zespołu ds. studenckich.

Elementem współtworzącym WSZJK są:

- b) przepisy w postaci uchwał rady Wydziału:
- dot. kształcenia: programów kształcenia, funkcjonowania i działalności naukowo – badawczej, efektów kształcenia (ich zatwierdzania, weryfikacji), procesu dyplomowania i jego dokumentowania, zasad analizy efektów kształcenia, dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia, zasad rekrutacji, organizacji roku akademickiego;
  - dot. nauczycieli akademickich: okresowej oceny nauczycieli akademickich, Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich, hospitacji zajęć dydaktycznych;
  - Biuro Karier;
  - przepisy odnoszące się do pomocy udzielanej studentom w procesie uczenia się;
- c) ramy organizacyjne:
- Uczelniana Komisja do spraw Jakości Kształcenia;
  - Wydziałowe Komisje do spraw Jakości Kształcenia;
- d) Ciała i kompetencje:
- Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia sprawuje nadzór nad wewnętrznym systemem zapewniania jakości, opracowuje strategię i wyznacza ramy działań związane z podnoszeniem jakości kształcenia w Uczelni, czuwa nad wdrażaniem przepisów ogólnokrajowych i wewnętrznych, standaryzuje narzędzia i metody pomiaru oraz analizy jakości kształcenia, czuwa nad sporządzaniem raportów prac pionu zarządzania jakością kształcenia, formułuje wnioski i zalecenia, opracowuje zasady i narzędzia monitorowania losów i karier absolwentów, monitorowanie e-learningu, opracowuje zasady oceny poziomu nauczania.
- Komisja Uczelniana ma głównie charakter koordynujący, tworzą ją przedstawiciele władz, przedstawiciele grup pracowniczych, przewodniczący wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia, kierownik Studium Pedagogicznego, kierownik Działu Nauczania, kierownik Działu Spraw Studenckich, przedstawiciel Samorządu Studentów oraz zaproszeni goście.
- b. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w swych zadaniach (Uchwała z dnia 13.11.2014) ma:
- tworzenie systemu podnoszenia jakości dydaktyki na poszczególnych kierunkach kształcenia;
  - doskonalenie planów studiów oraz zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego sylabusów;
  - przeprowadzanie systematycznej i kompleksowej analizy osiągniętych

efektów kształcenia;

- analizę i ocenę prac dyplomowych;
- opracowanie procedur udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia;
- dokumentowanie wyników analiz oraz działań projakościowych, a także składanie corocznych sprawozdań stosownym władzom Wydziału.

W skład WKJK wchodzi: nauczyciel akademicki, opiekunowie kierunków studiów, kierownik dziekanatu, przedstawiciel studentów, osoby z zewnątrz. WKJK może powoływać zespoły robocze i ekspertyzy o charakterze stałym lub doraźnym.

Skład WKJK od dnia 01.10.2014 liczy 10 osób, przedstawiona dokumentacja potwierdza decyzję dziekana Wydziału powołującą WKJK, a także indywidualne powołania do pełnienia tejże funkcji. Sprawozdanie z posiedzeń dokumentują podejmowane tematy, a także pracę zgodnie z przyjętym harmonogramem, np. na rok akademicki 2014/2015 zaplanowano:

- zatwierdzenie listy wytypowanych zajęć i prowadzących je osób do hospitacji;
  - zakończenie realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych;
  - koordynacja zatwierdzania tematów prac dyplomowych;
  - zakończenie analizy tematów prac dyplomowych;
  - weryfikacja sylabusów przez Zespół ds. ewaluacji efektów kształcenia, kursów i wykładowców;
  - wytypowanie zajęć do ewaluacji oraz ukończenie ewaluacji;
  - przygotowanie raportu z ewaluacji zajęć dydaktycznych oraz przedstawienie jej wyników studentom i władzom Wydziału.
- c. Wydziałowa Komisja ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych;
- d. Zespoły:
- Zespołu ds. ewaluacji efektów, kursów i wykładowców:
  - Zespół ds. studenckich:
  - Zespoły ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych:
  - Zespół ds. oceny jakości prac dyplomowych:
  - Wydziałowa Komisja ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych realizuje hospitacje zajęć dydaktycznych, dokumentuje je, formułuje wnioski dla Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i dla dziekana oraz ewentualne zalecenia dla osób prowadzących zajęcia.
- e. Wydziałowa Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich (powołanie składu z 1.9.2014, powierzone zadania w ramach Zarządzenia nr 25/2014 z 20.6.2014);
- f. Komisja ds. Badań i Rozwoju.
- g. Pełnomocnicy i koordynatorzy Dziekana: ds. dydaktyki, ds. praktyk studenckich, koordynator ds. ECTS, koordynator ds. współpracy międzynarodowej, wydziałowy koordynator ds. ewaluacji zajęć dydaktycznych, koordynator ds. strony internetowej Wydziału, weryfikatorzy w aplikacji Projektowanie Programów Studiów, administratorzy w aplikacji Projektowanie Programów Studiów.

Przedstawiona dokumentacja potwierdza akty powołań, a także przydział obowiązków, np. koordynator ds. ewaluacji w zakresie swych obowiązków ma nadzór nad wypełnianiem ankiet ewaluacyjnych, zbieranie wyników ewaluacji, opracowanie statystyczne danych i ich przedstawienie władzom Wydziału.

Ocena przejrzystości i efektywności struktury decyzyjnej w obszarze zarządzania jakością, prawidłowości i skuteczności podejmowanych działań oraz wpływu interesariuszy

wewnętrznych i zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia

Oddziaływanie interesariuszy na bieżące i strategiczne działanie Akademii wyraża się uczestnictwem w opracowaniu i realizacji koncepcji kształcenia (w tym celów i efektów kształcenia), w prowadzeniu praktyk studenckich, badań naukowych. Z kolei zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych odnosi się do wsparcia studentów w proces diagnozy jakości kształcenia na poziomie kursów, ewaluacji, a także udzielanego systemu wsparcia np. poprzez działalność kół naukowych. Relacje pomiędzy Uczelnią i interesariuszami mają charakter stałych kontaktów, ich harmonogram i cykliczność wynikają ze specyfiki funkcjonowania szkoły wyższej.

W 2012 roku powołano Konwent Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego do roli ciała opiniodawczego, co spowodowało, że wieloletnie kontakty zostały zinstytucjonalizowane. Skład Konwentu odzwierciedla naturalnych kooperantów szkoły wyższej, a jego zadaniem jest doradztwo w zakresie „ogólnych kierunków działania i rozwoju Uczelni”. Podobne rozwiązanie przyjęto względem interesariuszy wewnętrznych, co znalazło wyraz w 2013/2014 roku w powołaniu Zgromadzenia Starostów Wydziału. Zgromadzenie jest organem Samorządu Studenckiego i pełni funkcję opiniodawczą Samorządu Studenckiego ogólnouczelnianego w zakresie oceny planów i programów studiów.

Przedstawiona dokumentacja potwierdza, że:

- dobór interesariuszy jest właściwy z uwagi na ofertę kształcenia oraz miejsc praktyk studenckich, a także stanowienia potencjalnych miejsc zatrudnienia absolwentów Wydziału;
- interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni zapoznali się z propozycją edukacyjną i wypowiedzieli się o niej pozytywnie (np. poprzez ankiety, czy bieżący pomiar jakości kształcenia);
- interesariusze zewnętrzni uczestniczą w procesie kształcenia oraz dokonują ceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia poprzez prowadzenie i nadzór nad praktykami studenckimi;
- interesariusze zewnętrzni oddziałują na Akademię w sytuacji przenoszenia efektów kształcenia, zaliczania umiejętności „przynoszonych” z zewnątrz (np. umiejętności językowych, wymiana studentów);
- uwzględnianie oczekiwań otoczenia widoczne jest poprzez nową ofertę studiów (poziom ogólnouczelniany) oraz nowych specjalności (np. Psychologia kliniczna z neuropsychologią);
- pracownicy Wydziału pełnią ekspertów w instytucjach publicznych (np. NIK), czym przyczyniają się poszerzenia pola oddziaływania Akademii, ale i przenoszenia na grunt Uczelni doświadczeń z jej otoczenia;
- wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest przez Uczelnie oceniany bardzo pozytywnie, przyczynia się do doskonalenia oferty nauczania, do ułatwiania wejście studentów/absolwentów na rynek pracy, a także do postrzegania Akademii jako społecznie odpowiedzialnej oraz dobrze rozpoznawalnej.

Przykładowi interesariusze zewnętrzni: konsulaty, władza rządowa i samorządowa, uczelnie publiczne i niepubliczne krajowe i zagraniczne.

Zbudowany w Akademii WSZJK jest właściwy względem struktury organizacyjnej Uczelni, oferty kształcenia oraz zadań wynikających z misji i strategii rozwoju. Wydaje się także, że WSZJK jest skuteczny i efektywny. Podejmowane działania w obszarze zarządzania jakością kształcenia można uznać za prawidłowe w kontekście diagnozowania i inicjowania działań naprawczych, integruje uczelniane środowisko i upodmiotawia społeczność studencką i pracowniczą oraz buduje właściwą relację z podmiotami zewnętrznymi.

W opinii przedstawiciela pracodawców w kontekście udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie podejmowania decyzji dot. zapewniania jakości kształcenia wśród zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy wymienić w szczególności opracowywanie zasad, form i procedur udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie podnoszenia jakości kształcenia, dokumentowanie przeprowadzonych analiz oraz podejmowanych działań wpływających na jakość kształcenia.

Wśród zadań szczegółowych należy natomiast wskazać m.in. na:

- opracowanie (i aktualizowanie) listy interesariuszy zewnętrznych dla programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów;
- opracowanie zasad współdziałania wydziału z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych na studiach o profilu praktycznym, z uwzględnieniem możliwości przygotowywania prac dyplomowych „na zamówienie” współpracujących z wydziałem interesariuszy;
- analiza i raportowanie wyników badań losów absolwentów Wydziału;
- ocena udziału praktyków, w tym także przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, w realizacji procesu dydaktycznego na Wydziale (udział praktyków w dydaktyce);
- analiza i ocena skuteczności prowadzonych działań mających na celu dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje co roku sprawozdanie ze swojej działalności, które obejmuje m.in. analizę efektów kształcenia z uwzględnieniem opinii pracodawców. Komisja obraduje regularnie, obowiązuje ją regulamin oraz harmonogram prac, a jej posiedzenia są protokołowane. Jej struktura opiera się na kilku zespołach zadaniowych. Wśród nich znajduje się m.in. Zespół ds. praktyk i interesariuszy.

Zgodnie z treścią Uchwały Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 28 listopada 2012 roku w sprawie utworzenia Zespołu ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych do zadań tego zespołu należy m.in. opracowanie ankiety dla interesariuszy obejmującej zestaw efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, nawiązywanie kontaktów z wybranymi interesariuszami, organizowanie spotkań z wybranymi interesariuszami, przeprowadzenie badań ankietowych, opracowanie wyników badań, sformułowanie wniosków dotyczących planów studiów (kursów przedmiotowych) oraz praktyk. Należy podkreślić, że w/w działania zostały przez zespół zainicjowane i w znaczącym stopniu zrealizowane oraz udokumentowane.

W ramach wymienionych zadań zespół uzupełnia/wspiera działania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, podtrzymuje kontakty z interesariuszami (głównie w zakresie praktyk studenckich) a także pozyskuje nowych. W skład zespołu wchodzi m.in. pełnomocnicy dziekana ds. praktyk reprezentujący wszystkie kierunki wydziału, co wynika z

faktu, że większość interesariuszy zewnętrznych reprezentuje placówki i instytucje, w których odbywają się praktyki studenckie.

Ponadto zespół koncentrował się także na działaniach związanych z angażowaniem interesariuszy zewnętrznych w procesy określania i weryfikowania efektów kształcenia oraz budowania programów studiów, które pozwoliły na uzyskanie wartościowych danych informacji na potrzeby modyfikacji programów studiów.

Struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością umożliwia udział interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu decyzji dotyczących jakości kształcenia, jednak należy podkreślić, że udział ten ma charakter pośredni. Uwagi i opinie pracodawców, które są zgłaszane, np. za pomocą prowadzonej ankietyzacji czy też weryfikacji efektów kształcenia w ramach praktyk studenckich są przedmiotem analiz. Praktycy prowadzą również niektóre zajęcia dydaktyczne. Należy podkreślić, że współpraca z pracodawcami w procesie zapewniania jakości kształcenia jest mocną stroną Wydziału i mimo głównie pośredniego udziału w procesie podejmowania decyzji należy ją uznać za skuteczną.

- 2) Wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, przeciwdziałają powstawaniu zjawisk patologicznych i zapewniają weryfikację i ocenę efektywności wszystkich czynników wpływających na jakość kształcenia, a w szczególności umożliwiają:

Ocena kompleksowości systemu - czy obejmuje wszystkie prowadzone w jednostce rodzaje studiów: I-II stopnia, w tym indywidualne międzyobszarowe, III stopnia (doktoranckie), podyplomowe, oraz uwzględnia wszystkie czynniki mające wpływ na jakość kształcenia

Uczelnia posługuje się pojęciem „łańcucha” dydaktycznego, jako punktem odniesienia dla zarządzania jakością kształcenia. W odniesieniu do niego przyjęto i wdrożono procedury weryfikacji jakości kształcenia. Odnoszą się one do:

- bieżącej ewaluacji zajęć dydaktycznych (w tym z inicjatywy prowadzącego zajęcia) w trakcie semestru poprzez hospitacje;
- posemestralnej ewaluacji zajęć prowadzonych przez wykładowców;
- ewaluacji (wybranych) przedmiotów z całych studiów po zakończeniu ostatniego semestru studiów;
- okresowej oceny pracowników (w cyklu dwuletnim);
- śledzenia losów absolwentów (w cyklu kilkuletnim);
- oceny jakości kształcenia „w oczach pracodawców” poprzez wykorzystanie bieżącego kontaktu, wywiadów, ankietyzacji, instytucji praktyk studenckich;
- controlling i audyt wewnętrzny przez uczelnianą i wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia (analiza, raportowanie, nadzór i ocena działań naprawczych);
- audyt zewnętrzny w ramach procedury akredytacji PKA.

Przyjęte rozwiązanie należy uznać za właściwe w odniesieniu do studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz prowadzonych kierunków studiów. Studia podyplomowe podlegają wybranym narzędziom kontrolnym, jednakże nie z perspektywy ocenianego Wydziału.

Procedury uwzględniają najistotniejsze czynniki mające wpływ na jakość kształcenia, a w szczególności umożliwiają: -

- a) ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia, zdefiniowanych dla prowadzonych przez jednostkę studiów

W Uczelni dominującą formą oceny efektów kształcenia są egzaminy, zaliczenia cząstkowe oraz końcowe w formie pisemnej i ustnej. Prace pisemne są archiwizowane. Stan osiągnięcia finalnych efektów kształcenia dokumentuje praca dyplomowa oraz dzienniczek praktyk studenckich.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia sprowadza się do stwierdzenia opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych adekwatnie do poziomu i profilu kształcenia, założonych celów modułowych i ujętych w pracy dyplomowej.

Uczelnia diagnozuje rozkład ocen u poszczególnych nauczycieli akademickich oraz w rozbiciu na przedmioty. ZO zapoznał się z *Zestawieniem ocen uzyskanych podczas prac dyplomowych w semestrze zimowym ... 2014/15*. Wynika z nich, np. dla kierunku pedagogika, że oceny promotora i recenzenta są niższe niż ocena z odpowiedzi a także, że średnia ocen ze studiów jest niższa niż oceny z egzaminu końcowego. Podobnie widać to na kierunku psychologia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, gdzie średnia ocen za studia i za pracę dyplomową wynosiła odpowiednio: 4,15 i 4,74 oraz 4,07 i 4,73

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia co roku do 15 października, dokonuje analizy efektów kształcenia, a jej wyniki przedstawia Dziekanowi i UKJK. Stanowi to podstawę formułowania wniosków i zaleceń. Sprawozdanie z analizy i oceny efektów kształcenia (np. za rok 2012/13) zawiera analizę:

- wyników ewaluacji dokonanej przez studentów;
- sposobów i procedur sprawdzających, czy studenci osiągnęli efekty kształcenia;
- sylabusów z uwzględnieniem z uwzględnieniem adekwatności stosowanych metod dydaktycznych do zakładanych efektów kształcenia, doboru literatury przedmiotu, oceny obciążenia czasowego studentów, odniesień efektów modułowych do kierunkowych;
- wyników nauczania w zakresie ocen, liczby i przyczyn skreśleń, skali i lokalizacji ocen niedostatecznych, egzaminów poprawkowych i komisyjnych, wyników egzaminów dyplomowych;
- analizę prac dyplomowych z uwzględnieniem zgodności tematów prac z kierunkiem studiów oraz procedur zapewniających tę zgodność.

Wyniki analiz pokazują, że uwagi odnosiły się szczególnie do jakości kursów i wykładowców oraz organizacji procesu kształcenia. Formularz ewaluacyjny obejmował dwie części, pierwsza odnosiła się do oceny zajęć (zadawano 9 pytań), natomiast druga do sylabusu (zawierała 6 pytań). Pierwszy zestaw pytań nie odnosi się wprost ani do poziomu zajęć (poza pytaniem dot. interesującego sposobu prowadzenia zajęć), ani do efektów kształcenia. Z kolei pytania odnoszące się do sylabusu nawiązują do organizacji wewnętrznej kursu i znajomości sylabusu. Oceny uzyskane na kierunku pedagogika mieściły się w przedziale ocen średnich, były trochę niższe niż wystawione na psychologii.

Materiał jest opracowany głównie w wersji tabel i wykresów, co może utrudniać ich interpretację.

Procedura weryfikacji efektów kształcenia w istotnym stopniu opiera się na rozbudowanym systemie badania opinii studentów oraz opinii interesariuszy zewnętrznych. Przybiera on z

reguły formę systematycznych badań ankietowych, których wyniki stanowią element bieżącej i okresowej oceny poszczególnych pracowników naukowych oraz są podstawą doskonalenia programu kształcenia. Dokumentuje to m.in. raport o tytule *Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym roku akademickiego 2014/2015*. Najnowsza wersja ankiety obejmuje następujące komponenty: zmienne syntetyczne, pytania, miary zmienności. Z wyników ankiet wynikają zróżnicowane oceny pomiędzy oceną merytorycznego przygotowania, organizacji zajęć czy dostępności w ramach konsultacji.

Ewaluację efektów kształcenia dokumentuje stosowny Raport z Badań. Jakość kształcenia...., Potwierdza on, iż weryfikuje się (dwuetapowo) sylabusy, najpierw w ramach weryfikatorów, a następnie poprzez macierze powiązań przedmiotów z efektami kierunkowymi. Wyniki prac oraz Raport potwierdzają, że prace związane z przygotowaniem kart przedmiotów oraz weryfikacji ukończono we właściwym momencie, wprowadzono je do systemu informatycznego Uczelni.

Dokumentacja Wydziału potwierdza powołanie tzw. weryfikatorów w aplikacji Projektowanie Programów Studiów, ich zadaniem jest weryfikacja wybranych przedmiotów poszczególnych kategorii i kierunków studiów (np. kierunkowych, specjalnościowych, I lub II drugiego stopnia).

Zgodnie z przyjętą procedurą Wydział dokonuje oceny kart przedmiotów (w ramach grupy weryfikatorów sylabusów), pokłosiem tejże pracy jest sformułowany katalog zaleceń (5 marca 2015 r.) odnoszących się do:

- i. zsynchronizowania celów przedmiotu z wymiarem godzin zajęć oraz celu przedmiotu z tematyką;
- ii. przyporządkowanie liczby godzin zajęć poszczególnym tematom;
- iii. lepszego sprecyzowania kryteriów ocen oraz skojarzenia efektów modułowych z treścią przedmiotu, ograniczenie liczby efektów kształcenia, wzbogacenie literatury i jej aktualizacja.

Uczelnia wprowadziła zasadę nazwaną roboczo super recenzją, polegająca na porównaniu adekwatności prac dyplomowych z jakością tychże prac. Wyniki prac doceniają jakość prac dyplomowych, włożony trud autora i promotora. Prace treściwo są adekwatne dla kierunku studiów, treść dotyczy ważnych i współczesnych zjawisk wychowania i nauczania na różnych szczeblach i w środowiskach. W doborze tematyki ujawnił się wkład studentów Jednakże stwierdzono niewielką różnicę w ocenach pomiędzy promotorem i recenzentem.

- b) udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia

Dla zinstytucjonalizowania kontaktów zewnętrznych powołano w marcu 2012 roku Konwent Krakowskiej Akademii jako ciało doradcze i opiniodawcze. W jego skład weszli przedstawiciele otoczenia społecznego i gospodarczego, a ich zadaniem jest doradztwo w zakresie kierunków rozwoju, opiniowanie, poszerzanie oferty pól współpracy z otoczeniem Akademii. Działania te korespondują z aktywnością Biura Karier, Inkubatora Przedsiębiorczości, pełnomocników ds. praktyk studenckich, bezpośrednimi kontaktami nauczycieli akademickich, z ich aktywnością naukową, zaangażowaniem na rzecz środowiska lokalnego i regionalnego. Współpraca z przedstawicielami otoczenia stanowi ważny element procesu zarządzania, ma ona na celu pozyskiwanie opinii o ofercie studiów w kontekście trafności i jakości. Pracodawcy np. otrzymują ankiety z pytaniami odnoszącymi się do efektów kształcenia, programu, możliwości realizacji praktyk studenckich i potencjalnego zatrudnienia. Pozyskana wiedza jest przedstawiana WKJK, która proponuje konkretne

działania w zakresie doskonalenia studiów. Działania te bazują na procedurach oraz na standardach (współ-)pracy. Dobór kooperantów jest poprzedzony oceną ich przydatności w kontekście kierunku i poziomu kształcenia (np. studia podyplomowe).

W listopadzie 2012 roku Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia podjęła decyzję o utworzeniu Zespołu ds. praktyk i kontaktów interesariuszy zewnętrznych. W toku dalszej pracy ustalano harmonogram pracy, sporządzono listę potencjalnych interesariuszy. W następnym okresie rozesłano kwestionariusz ankiety dot. oceny efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Odbyło się także spotkanie (kwiecień 2013 roku), gdzie zapoznawano interesariuszy zew. z katalogiem efektów kształcenia i proszono o ustosunkowanie się. Na kolejnych spotkaniach (raz na 2 miesiące) Uczelnia zwróciła się z propozycją zamawiania prac dyplomowych.

Wymiernym rezultatem udziału przedstawicieli otoczenia społecznego są:

- w odniesieniu do kierunku psychologia sugerowano przesunięcie terminu praktyki studenckiej, większą koncentrację na rozwijaniu umiejętności zawodowych psychologów w pracy, w zakresie diagnozowania pacjentów;
- w odniesieniu do kierunku pedagogika wskazywano na wagę programów pracy indywidualnej, wychowawczej, na umiejętności diagnostyczne, umiejętności realizacji projektów i programów;
- Członkowie Zespołu ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych w lipcu 2014 roku zwrócili się o podanie tematów prac dyplomowych istotnych z punktu widzenia danej jednostki. W odpowiedzi wpłynęło 7 pism, gdzie m.in. wskazano całą paletę (14 pozycji) obszarów potrzeb do badań naukowych – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, czy Krakowskie Centrum Zdrowia psychicznego, gdzie stwierdza się, że propozycja ta „może być interesująca z poznawczego punktu widzenia w kontekście specyfiki historyczno –socjologicznej tej dzielnicy”. Inne jednostki także wskazały wolę dalszej współpracy.

W opinii przedstawiciela pracodawców w zakresie weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wypracowane zostały szczegółowe procedury postępowania. Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich określa zakres analizy objętej sprawozdaniem. W odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych obejmuje m.in. analizę działań podejmowanych w celu pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych na temat realizowanego programu kształcenia oraz ocenę działań podejmowanych w obszarze monitorowania losów absolwentów. Udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia odbywa się głównie za pośrednictwem Zespołu ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych (ankietyzacja przeprowadzona w 2013 roku) oraz w trakcie realizowanych praktyk studenckich (w tym procesie kluczowe znaczenie ma współpraca pełnomocników ds. praktyk z opiekunami w firmach i instytucjach, w których realizowane są praktyki). Interesariusze zewnętrzni nie są obecnie włączeni w sposób bezpośredni w działania Zespołu ds. praktyk, jak też w działania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, choć zapisy regulaminu komisji dają taką możliwość w przyszłości. Z uwagi na profil praktyczny na kierunku pedagogika, to właśnie w odniesieniu do tego kierunku współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i pracodawcami jest najbardziej rozbudowana i obejmuje kilka różnych obszarów i zakresów (np. resocjalizację, sport, edukację, doradztwo zawodowe, przyrodę i promocję wartości ekologicznych). Warto podkreślić, że niektóre przedmioty w programach studiów są bezpośrednim rezultatem działań w ramach wymienionych obszarów. Ponadto dobrą praktyką są roczne stypendia oferowane przez uczelnię dla studentów pedagogiki będącymi klientami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W ramach przypisanych Zespołowi ds. praktyk i interesariuszy zadań, do interesariuszy wszystkich kierunków wysłano w 2013 roku efekty kształcenia przypisane poszczególnym kierunkom, celem ich zaopiniowania. Warto podkreślić dosyć wysoki poziom zwrotności ankiet, które pozwalały pracodawcom usytuować swoje odpowiedzi na skalach określających ważność poszczególnych efektów (interesariusze zewnętrzni dzięki opracowanej ankiecie mieli możliwość oceny, w jakim stopniu dany efekt spełnia ich oczekiwania). Ponadto analiza ilościowa została uzupełniona o wnioski z dyskusji przeprowadzonych na wydziale z interesariuszami poszczególnych kierunków. Uzyskane dane zostały opracowywane w postaci zbiorczych zestawień, służących zmianom w programach studiów. Należy podkreślić kompleksowość takiego działania dzięki wykorzystaniu podejścia ilościowego (ankieta) do pozyskiwania danych oraz podejścia jakościowego (dyskusja). Dlatego też rekomenduje się kontynuowanie tych działań w kolejnych latach (np. w dwu- lub trzyletnich cyklach).

Nieco mniejszą skutecznością zakończyła się inna inicjatywa, służąca diagnozie zapotrzebowania interesariuszy zewnętrznych na określone tematy, które mogłyby być przedmiotem prac dyplomowych studentów.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do oceny i weryfikowania efektów kształcenia współpraca jednostki z interesariuszami zewnętrznymi jest różnorodna, choć w głównej mierze skoncentrowana na praktykach zawodowych. Należy też zaznaczyć, że działania te są udokumentowane i wiarygodne.

Mocną stroną jednostki jest system praktyk studenckich. Dla wszystkich kierunków opracowane zostały ramowe programy praktyk oraz efekty kształcenia (choć należy zaznaczyć, że nie zawsze program praktyki jest ściśle weryfikowany z założonymi efektami kształcenia). Pełnomocnicy ds. praktyk deklarują stały kontakt z podmiotami przyjmującymi na praktyki, poza tym opracowywana jest dosyć szczegółowa i rozbudowana dokumentacja weryfikująca efekty kształcenia założone dla praktyk. W ramach kontroli realizowane w sposób wyrywkowy są kontrole telefoniczne lub osobiste. Do efektów kształcenia sformułowanych w odniesieniu do praktyk opracowane zostały także wystandaryzowane narzędzia służące weryfikacji ich osiągnięcia. Pracodawcy oceniają stopień osiągnięcia poszczególnych efektów przez studenta na formularzach zawierających skalę weryfikującą stopień osiągnięcia danego efektu oraz piszą krótkie sprawozdanie. Także student przygotowuje kartę samooceny, która zawiera skalę osiągnięcia efektów. Pełnomocnicy ds. praktyk dokonują ewaluacji osiągniętych efektów.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie badania i oceny poszczególnych czynników, a także analizy skuteczności działań naprawczych oraz udziału przedstawicieli rynku pracy w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia należy ocenić jako pełny. Sugerowane jest jednak sformalizowanie zasad kontroli praktyk studenckich.

c) monitorowanie losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy

W Uczelni wypracowano szczegółową procedurę monitorowania losów absolwentów. Celem badań jest poznanie położenia absolwentów Wydziału i poszczególnych kierunków studiów na rynku pracy. Narzędziem badawczym jest ankietka internetowa. Od roku akademickiego 2012/2013 student deklaruje zgodę na kontakt mailowy w celu przeprowadzenia badania. Zgodę na udział w badaniach wyraziło około 70% absolwentów. Formularz ankietowy zawiera 89 pytań odnoszących się do różnych wątków położenia absolwenta na rynku pracy. Wyniki badania (2013 r.) pokazują, że np. absolwenci pedagogiki nie radzą sobie źle na rynku pracy, pracują, często jest to zatrudnienie kontynuowane z okresu studiów. Do jednych z

wyższych należą wyniki uzyskane w kategorii Ocena przydatności studiów w kontekście nabywanych umiejętności i wiedzy. Dla niespełna 30% ankietowanych pedagogów praca była zgodna z kierunkiem studiów, co pozwoliło Uczelni wysnuć wnioski, że studia dobrze przygotowują do zawodu pedagoga i nauczyciela oraz dają umiejętności pozwalające na znalezienie pracy w branżach wymagających kompetencji społecznych.

d) monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia

Wydział w sposób ciągły monitoruje program kształcenia oraz karty przedmiotów będące jego opisem. Stosuje w tym celu zróżnicowane metody i narzędzia. Wykorzystywana do tego celu np. ankieta ocenia poziom kształcenia, treści programowe, karty przedmiotu. Wyniki opracowuje się i następnie referuje przed władzami Wydziału. Ocena programu kształcenia wynika ponadto z realizacji i oceny praktyk studenckich, przełożenia wynoszonych kompetencji na rynek pracy. Za ważny należy uznać fakt, naturalny w środowisku akademickim, modyfikowania programu kształcenia wskutek rozwoju zawodowego kadry akademickiej, nowych wyzwań wynikających z rzeczywistości społecznej. Działania te widoczne są poprzez powoływanie nowych specjalności, wprowadzenia nowych komponentów zajęć, uzupełnienia literatury przedmiotu, czy rozwijanie kolejnych (edycji) studiów podyplomowych.

Za uzasadniające śledzenie losów absolwenta można uznać wyniki ankiet (od 2008 r.), na ich podstawie m.in. poszerzono treści kształcenia na kierunku pedagogika o zajęcia z informatyki, także przyjęto profil praktyczny jako pokłosie oceny przydatności kształcenia.

Zaleca się jednakże rozbudowanie elementów opisowych badań oraz wniosków i rekomendacji.

e) ocenę zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy oraz weryfikację efektów ich kształcenia

Ramy prawne zasad oceniania studentów wyznacza Regulamin studiów oraz **zarządzenie** w sprawie organizacji roku akademickiego.... Przyjęte rozwiązania mają swą uczelnianą specyfikę, odnoszą się do poszczególnych przedmiotów, seminarium dyplomowego, praktyki studenckiej, semestru i całego cyklu kształcenia. Warunkiem zaliczenia kursów jest osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w zajęciach i wynikających z kart przedmiotów obowiązków. Seminarium i praca dyplomowa prowadzą do finalnej weryfikacji efektów kształcenia, co ujęto zarówno w Regulaminie, w stosownej procedurze oraz praktyce wyboru seminarium, tematu pracy wraz z jej zatwierdzeniem. Potwierdzeniem zrealizowania zadań przewidzianych dla praktyk studenckich jest poświadczenie osiągnięcia efektów kształcenia przez opiekunów praktyk i stosowne ich udokumentowanie. Przepisy i procedury określają charakter zaliczenia zajęć, liczbę i formy zaliczeń przypadających na semestr i rok studiów. Stanowią one także o obowiązku jawności postępowania z pracami studentów i wynikami zaliczeń, ich dokumentowaniu i gromadzeniu w bazie Akademii.

WKJK opiniuje tematy prac dyplomowych przedkładane przez przedstawicieli poszczególnych kierunków studiów. Protokoły jej posiedzeń potwierdzają żywą dyskusję oraz modyfikowanie tematów (*Sprawozdanie z działalności Zespołu Ekspertów ds. badania jakości tematyki prac dyplomowych z zakresu [np. pedagogiki] w roku akademickim 2014/15*), natomiast podstawę dokumentacyjną stanowi *Sprawozdanie z procesu zatwierdzania tematów prac licencjackich* oraz ich wykaz. Czyniono to także w latach poprzednich, tj. analiza z 2013 roku, ocenie poddano 28 list z tematami prac, gdzie dokonano lekkiej korekty polegającej np. na uzupełnieniu miejsca przeprowadzonych badań.

Studia podyplomowe są prowadzone w wyodrębnionej jednostce ogólnouczelnianej Centrum Studiów Podyplomowych, ale należy wskazać, że Akademia opracowała należyte zasady, procedury oraz właściwie dokumentuje ich prowadzenie. Nie są one jednakże objęte wydziałowym systemem zapewnienia jakości kształcenia w kontekście oceny ewaluacji prowadzonych zajęć i osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Wskazane powyżej zasady i procedury oceniania studentów (w mniejszym stopniu słuchaczy studiów podyplomowych) należy uznać za właściwe pod względem merytorycznym i formalnym. Zapewniony jest także właściwy nadzór nad kreowaniem tychże reguł, cykliczny ich przegląd oraz modyfikowanie zgodnie z potrzebami (ankiety ewaluacyjne, arkusze hospitacyjne, dzienniczki praktyk). Zgromadzony materiał (szczególnie statystyczny) oraz wiedza pozyskiwana ze spotkań i rozmów stanowią podstawę dla analizy wyników nauczania oraz inicjowania działań adaptacyjnych i projakościowych.

Za ciekawą należy uznać inicjatywę zbudowania jednolitego systemu sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia. W myśl przyjętego rozwiązania nauczyciel jest zobowiązany dokumentować osiągnięcia studentów oraz kryteria ich osiągnięcia: program, warunki zaliczenia przedmiotu, zakres i formę egzaminu, zagadnienia i zadania zaliczeniowe, arkusze testów, prace studentów różnej postaci.

f) ocenę jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia, w tym także przez studentów, doktorantów i słuchaczy, oraz realizowanej polityki kadrowej

Uczelnia i Wydział dysponują procedurami odnoszącymi się do kadry dydaktycznej na etapie rekrutacji, oceny bieżącej, awansowania oraz rozwiązywania stosunku pracy. Kadra podlega ocenie za prowadzenie dydaktyki, badań naukowych oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne i zarządzanie. W szczególności działania te są sfocusowane na zbieżność z realizowanymi efektami kształcenia na poziomie dydaktycznym i naukowym. Przyjęte procedury są właściwe dla szkolnictwa wyższego, ponadto mieszczą się w przepisach wewnętrznych Akademii. Ocena zawartości dokumentacji i wyników działań potwierdza, że przynoszą one skutek projakościowy. Akademia zachowuje właściwe relacje pomiędzy regulacją a zarządzaniem zwyczajowym.

Realizowana i prowadzona w KAAFM na ocenianym Wydziale polityka kadrowa nie budzi zastrzeżeń, a kryteria zarządzania kadrami sprowadzają się do:

- powierzenia zajęć pracownikowi naukowemu w powiązaniu z dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym;
- oceny nauczycieli poprzez ewaluację, hospitacje, ocenę okresową;

Hospitacje prowadzone są zgodnie z harmonogramem, sporządza się z nich protokół (Karta hospitacji część B), a ich zbiorcze opracowanie staje się przedmiotem dyskusji Wydziałowej Komisji ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych. Hospitacje są prowadzone zgodnie z harmonogramem oraz przyjętymi kryteriami, do których należy zaliczyć: okres zatrudnienia, okres od ostatniej oceny, wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych.

Arkusze hospitacji w części B zawiera katalog 8 wskaźników (rodzajów oceny), które mogą zostać ocenione jako: słabo, dobrze i bardzo dobrze. Ponadto zawiera miejsce na uwagi.

Ocena zajęć w roku akademickim 2014/2015 pozwala skonstatować, że prowadzone one były na dobrym i bardzo dobrym poziomie od strony merytorycznej, metodologicznej i organizacyjnej. Głosy krytyczne zostały przekazane prowadzącym, ponadto młodym pracownikom zalecono „udział w doskonaleniu warsztatu oraz umiejętności komunikacji interpersonalnej”.

Z dotychczas przeprowadzonych hospitacji wysnuto następujące rekomendacje:

- silniejszego nasycenia treści zajęć pojęciami;
- doprecyzowanie tematyki zajęć;
- aktualizacji literatury;
- doskonalenie metodyki kształcenia.

Ewaluacja zajęć dydaktycznych – przeprowadzana regularnie zgodnie z uczelnianymi wytycznymi, obejmując całą paletę kursów. Wyniki ewaluacji stanowią składową ocenę okresowej nauczyciela akademickiego, ponadto są ważnym źródłem informacji dla polityki kadrowej i dydaktycznej. Akademia dysponuje bardzo dobrymi narzędziami pomiaru i analizy jakości kształcenia, w tym ewaluacji, z których sporządza się analizy na bardzo wysokim poziomie zaawansowania statystycznego.

- kompleksowej weryfikacji w ramach okresowej oceny pracowników dokonywanej przez Wydziałową Komisję ds. oceny nauczycieli akademickich.
Nauczyciel podlega okresowej ocenie w ramach Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich. W sprawozdaniu można wyczytać, iż Komisja przyznała ponad 20 ocen wyróżniająco, na która składała się ocena z działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. W ramach oceny nauczycieli akademickich, zgodnie z procedurą i przepisami prawa, działa Komisja Odwoławcza ds. Oceny Pracowników na Wydziale.
Wyniki prac Wydziałowych Komisji ds. Okresowej Oceny Pracowników oraz Materiały dla Wydziałowych Komisji... (za rok 2014) stanowią ciekawą lekturę, bowiem podchodzą do oceny w sposób kompleksowy. W wykazie uwag tekstowych można poznać opinię nauczycieli akademickich o Uczelni, systemie wsparcia, zmianach w ich osiągnięciach naukowych i organizacyjnych. Uwagi formułowane przez nauczycieli wskazują na swobodę wypowiedzi, są jednocześnie sygnałem dla władz Uczelni o potrzebach środowiska akademickiego (np. wykłady lub warsztaty z dydaktyki szkoły wyższej, ograniczenie biurokracji i spraw organizacyjno - administracyjnych). Komentarze te pozwalają także – poprzez Najbliższe plany awansu zawodowego – na zaprezentowanie kierunku rozwoju i jego przebiegu (np. wskazywano tematy prac badawczych, wyjazdy, udział w konferencjach).
Opracowywane przez Akademię Raporty zawierają informacje o każdym nauczycielu akademickim, ponadto pozwalają zorientować się w pozycji naukowej Wydziału na tle innych jednostek organizacyjnych Uczelni. Oceniany Wydział w porównaniu z innymi plasuje się stosunkowo dobrze, zarówno pod względem liczby publikacji, jak i udziałów procentowych.
- oceny zewnętrznej nauczycieli akademickich, szczególnie w kontekście aktywności naukowej, co dokumentuje:
  - opinia o dorobku naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym (np. w związku z wszczętym postępowaniem o nadanie tytułu profesora w dziedzinie nauk humanistycznych);
  - recenzja wydawnicza (np. pracy pt. Otępienie czołowo – skroniowe: ujęcie interdyscyplinarne);
  - recenzja publikacji (np. o Janie Amosie Komeńskim i jego poglądach na edukację).

g) ocenę poziomu naukowego jednostki

Ocena stanu naukowego rozwoju realizowana jest na poziomie instytucji i jednostkowym. Weryfikacja poziomu naukowego Wydziału następuje głównie w ocenie zewnętrznej powiązanej z kategoryzacją jednostek naukowych, która co do zasady jest poprzedzona analizą i raportowaniem na potrzeby władz Wydziału i Akademii. W ramach ostatniej oceny Wydziałowi przyznano kategorię B. Podstawową procedurą pozwalającą na ocenę pracowniczą jakości naukowej działalności jest arkusz samooceny pracowników naukowych. Poprzez aplikację syllabus.ka umożliwia się gromadzenie informacji o osiągnięciach naukowych, dydaktycznych w kontekście ocen ewaluacyjnych i hospitacyjnych. Wiedza ta stanowi podstawę okresowej oceny pracownika naukowego dokonywanej na podstawie Zarządzenie Rektora 2014 roku. Z oceną działalności naukowej powiązana jest procedura oraz kryteria ubiegania się o środki na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych (z 2010 roku).

Uczelnia zapewnia otwartość dostępu do środków naukowych, gdyż objęci nimi byli pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni zatrudnieni w Uczelni. W procedurę tę angażuje się Wydziałowa Komisja ds. Badań i Rozwoju oraz Senacka Komisja ds. Badań Naukowych i Rozwoju. W Akademii działa Dział Badań Naukowych KAAFm koordynujący działalność naukową w wymiarze jednostkowym i instytucjonalnym, a powiązana z nimi jest polityka finansowa Uczelni, także określona w Statucie KAAFm.

h) ocenę zasobów materialnych, w tym infrastrukturę dydaktyczną i naukową, a także środki wsparcia dla studentów

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się. Ma ono charakter wieloaspektowy, ale wynikający z przepisów prawa, praktyki i potrzeb edukacyjnych. Sprowadza się ono do:

- umożliwienia i wsparcia działalności samorządu studentów oraz kół naukowych oraz krzewienia życia akademickiego;
- wsparcia dydaktycznego (infrastrukturalne – sale i ich wyposażenie, pracownie komputerowe, środki audiowizualne i inne pomoce naukowe, internet, opracowanie testów psychologicznych, pracownia psychologiczna, pracownia dydaktyczna, baza rekreacyjno-sportowa, biblioteka, bazy danych, informacja naukowa);
- obieg informacji - informacje ważne i przydatne studentom i nauczycielom ogłaszane są i przekazywane przez dziekanat, wywieszane na tablicy ogłoszeń, rozsyłane drogą mailową. Studenci dysponują kontem w Wirtualnym Dziekanacie, ponadto od 2012/2013 działa internetowy system sylabusów, a za pośrednictwem www. można skorzystać z elektronicznego katalogu Biblioteki Uczelni;
- Biuro Karier oraz Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości podejmują działania zgodnie ze swym przeznaczeniem, w tym warsztaty dla studentów przygotowujące do wejścia na rynek pracy. W Akademii działa Studencka Poradnia Regulaminowa, jej zadaniem jest rozwijanie wiedzy i kultury prawnej wśród studentów, pomoc w prowadzeniu spraw studenckich;
- wsparcie naukowe udzielane przez struktury wsparcia dydaktycznego oraz nauczycieli akademickich odnoszą się do zajęć i ogólnego rozwoju studentów. Są prowadzone indywidualnie poprzez spotkania, wspólną pracę (w ramach kół naukowych, aktywności konferencyjnej) oraz drogą internetową. Od 2008 r. ogłaszany jest również „Konkurs na najlepszą pracę dyplomową”. Za ciekawą inicjatywę należy uznać działający od 2006 roku Salon Edukacyjny Krakowa mający być forum dyskusyjnym nauczycieli akademickich i studentów z osobami z zewnątrz;
- indywidualizacja kształcenia osób szczególnie uzdolnionych poprzez indywidualną opieką (tutoring) przez pracowników naukowych podczas studiów (IPS/IPK) czy

procedury dyplomowania, udział w badaniach naukowych, udział w projektach, udział w wyjazdach studyjnych, udział w dyskusjach panelowych i konferencjach (krajowych i międzynarodowych);

- wsparcie materialne pod postacią stypendiów socjalnych, stypendiów specjalnych, dotacji dla osób niepełnosprawnych, stypendiów rektora dla najlepszych studentów oraz zapomóg. Uczelnia ponadto oferuje stypendium (I roku) z Funduszu im. A. Kapiszewskiego w formie sfinansowania czesnego za cały pierwszy rok kształcenia, a studenci niepełnosprawni mają prawo do ubiegania się o stypendium specjalne;
- udogodnienia dla osób niepełnosprawnych obejmują dostęp do pomieszczeń dydaktycznych (pracownia tyflograficzna), ochronę i wsparcie prawne, wsparcie pionu administracyjnego (Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych), instytucjonalne oraz finansowe (np. stypendia).

Opisane powyżej działania na rzecz zabezpieczenia zasobów materialnych oraz infrastruktury dydaktyczno- naukowej wraz ze środkami wsparcia mają umocowanie w podstawowych dokumentach Uczelni, regulaminach, przepisach wewnętrznych, w szeregu procedurach. Wynikają także z kultury organizacyjnej jednostki jako szkoły wyższej. Przepisy i procedury są wykorzystywane nie tylko do spełniania tychże funkcji ale także – poprzez sprawozdawczość – monitorują skuteczność podejmowanych działań. Ponadto Akademia diagnozuje system wsparcia i zasoby w sposób pośredni, tj. np. poprzez ewaluację zajęć czy hospitacje. Kryteria i metody oceniania tej sfery są prawidłowe. Poniękad równolegle, nadzór w tym zakresie pełni pion zarządzania jakością kształcenia. Z lektury reportów wynika, że metody analizy otrzymanych wyników oraz formułowanych ocen są właściwe, dobrze diagnozują stan rzeczy. Pozwalają na weryfikowanie podejmowanych działań, rozwoju zasobów lokalowych czy infrastrukturalnych (np. zakupy biblioteczne, rozdział stypendiów, wyposażenie pracowni i pomieszczeń dydaktycznych, dobór kandydatów na wymianę studentów w ramach programu Erasmus, wdrożenie i ujednoczenie internetowego systemu sylabusów, działalność BK czy SPRreg.).

- i) funkcjonowanie systemu informacyjnego, tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia

Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia obraduje w sposób regularny, na swych posiedzeniach podejmuje kwestie mieszczące się w zakresie kompetencji, jest miejscem wymiany poglądów, zbierania i przygotowania informacji od osób pracujących w poszczególnych komisjach czy pełniących funkcję jednoosobowo (np. posiedzenie w dniu 13 listopada 2014).

WKJK regularnie przygotowuje sprawozdanie z działalności, przedkłada je dziekanowi, a następnie wnioski i rekomendacje są przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Wydziału.

Rodzaje sprawozdań od 2013 do 2015 roku:

- System zarządzania jakością kształcenia. Publikacje naukowe jako element okresowej oceny pracowników naukowo – dydaktycznych Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych KA AFM;
- System zarządzania jakością kształcenia. Materiały dla Wydziałowych Komisji ds. Okresowej Oceny Pracowników;
- System zarządzania jakością kształcenia. Wyniki Praca Komisji ds. Okresowej Oceny Pracowników;

- System zarządzania jakością kształcenia. Materiały dla Wydziałowych Komisji ds. Okresowej Oceny Pracowników;
- System zarządzania jakością kształcenia. Oceny wystawione studentom Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych KA AFM w semestrach 2013/14Z, 2013/14L, 2014/15Z;
- System zarządzania jakością kształcenia. Zestawienie ocen uzyskanych podczas obron prac dyplomowych w semestrze zimowym roku akademickiego 2014/2015. Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych;
- System zarządzania jakością kształcenia. Statystyki prac dyplomowych w KA AFM w latach 2009/10-2013/14;
- System zarządzania jakością kształcenia. Publikacje naukowe jako element okresowej oceny pracowników naukowo – dydaktycznych Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych;
- Sprawozdanie z analizy i oceny efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich;
- Raport z badań. Jakość kształcenia na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych.

Sprawozdanie otrzymuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Raport roczny obejmuje analizę wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych, sposobów i procedur weryfikacji efektów kształcenia, kart przedmiotów, tematów prac dyplomowych, wyników hospitacji zajęć dydaktycznych, wyniki prac z podmiotami zewnętrznymi oraz pozostałe elementy podlegające ocenie i mieszczące się w opinii Wydziału w czynnikach istotnych z punktu widzenia jakości kształcenia. Raport zawiera propozycje działań korygujących, naprawczych, doskonalących. Stosowana praktyka oceny i opisu wraz z rekomendacjami pozwala na systematyczne doskonalenie jakości kształcenia i optymalizację zarządzania WSZJK.

- j) publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów

ZO potwierdził prowadzoną politykę otwartości w zakresie zarządzania oraz upubliczniania informacji o stanie kształcenia. Jawność w tym względzie zapewnia się poprzez należyte relacje między studentem i nauczycielem, polega ona na informowaniu o celach kształcenia, organizacji zajęć i ich przewidywanym przebiegu. Zapewniony jest pełny wgląd do kart przedmiotów oraz wyników prac zaliczeniowych studentów.

Wydział praktykuje spotkania ze studentami poszczególnych kierunków studiów dot. podsumowania ewaluacji zajęć (np. psychologia, filologia). W ich trakcie władze Wydziału zapoznają studentów z pytaniami ankiety ewaluacyjnej, a także z wynikami, w tym z 3 – 4 najlepiej ocenionymi nauczycielami akademickimi. Ponadto spotkania te służą wymianie poglądów, zebraniu uwag i postulatów studentów dot. np. kontaktu mailowego z wykładowcami, konsultacji. Służą one rozmowie o dodatkowych kryteriach oceny nauczycieli akademickich, długości bloków lekcyjnych, zaangażowaniu w prowadzenie zajęć dydaktycznych, wykorzystywaniu przez władze Wydziału informacji pochodzących z ankiet ewaluacyjnych, struktury ankiety (np. pytanie o korzystanie z konsultacji).

Poprzez serwis informacyjny można pozyskać informację odnoszącą się do jakości kształcenia. Na stronie internetowej Uczelni jest link odnoszący się do jakości kształcenia,

informuje o 11 obszarach, w tym o przepisach, komisjach, uczelnianych procedurach i raportach ewaluacyjnych (do wglądu w bibliotece), o metodach i narzędziach analizy (do pobrania poprzez stronę www.). Przyjęty system udostępniania informacji o życiu Uczelni i podejmowanych działaniach, mogących przecież stanowić czynnik przewagi konkurencyjnej Akademii, należy uznać za wzorcowy i mogący stanowić dobrą praktykę.

Ocena mechanizmów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowanych w celu zapobiegania i eliminacji zjawisk patologicznych. do 2)

Zapobieganie i eliminacja zjawisk patologicznych wynika z przyjętej zasady kształtowania wysokiej kultury organizacyjnej oraz budowania środowiska akademickiego przywiązującego należytą wagę do zachowań akceptowalnych wśród społeczności akademickiej. Nie oznacza to, że Uczelnia i Wydział są wolne od problemów. Gdy się ujawniają, stosuje się stosowne przepisy Regulaminu studiów oraz innych przepisów wewnętrznych (np. w odniesieniu do kadry akademickiej).

3) Jednostka dokonuje systematycznej oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości, a jej wyniki wykorzystuje do doskonalenia polityki zapewniania jakości i budowy kultury jakości kształcenia

Ocena efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w badaniu przez jednostkę jakości kształcenia prowadzonego na poszczególnych kierunkach studiów, studiach doktoranckich i podyplomowych, przeprowadzania weryfikacji i oceny działań naprawczych. do 3)

Za ocenę efektywności WSZJK odpowiedzialna jest Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. W pierwszej kolejności – w ramach tego procesu - przygotowuje ona strategię i plany działań, inicjuje określone działania oraz zbierając informację zwrotną zamyka proces diagnozy i legitymizuje kolejne fazy działań. WSZJK pracuje w Akademii w sposób ciągły już od wielu lat, zatem można uznać, że i ocena jakości kształcenia wraz z pionem zarządzania i kontroli ma także permanentny charakter. Ustalenia pokontrolne wykorzystuje się do podnoszenia efektywności kształcenia, a także do doskonalenia metod i narzędzi pomiaru, czy zmian infrastrukturalnych. Z uwagi na fakt osiągnięcia bardzo dobrych warunków w wielu obszarach podlegających ocenie przez ZO PKA, można uznać że system jest zbudowany kompleksowo i działa efektywnie. Jednakże ZO zaleca zintegrowanie studiów podyplomowych prowadzonych w wyodrębnionej jednostce z wydziałowymi komisjami jakości kształcenia. Źródłem informacji o stanie kształcenia oraz o podejmowanych inicjatywach pozostają coroczne sprawozdania. Bazują one na danych pochodzących z wydziałowych komisji jakości kształcenia, uprzednio upublicznionych (dyskutowanych, głosowanych) na poziomie Wydziału.

Ocena skuteczności sposobów monitorowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, częstotliwości i wyników przeglądów procedur, prawidłowości doboru metod i narzędzi przeprowadzania oceny danego czynnika w celu zwiększenia ich efektywności.

WSZJK podlega stałemu monitorowaniu, a w szczególności jego procedury oraz działalność stosownych komisji czy pojedynczych osób. Przegląd procedur i narzędzi pomiaru jakości kształcenia jest stale doskonalony, a czynnikiem jego zmian są także przepisy prawa czy standardy instytucji akredytujących. Metodologiczna strona funkcjonowania WSZJK nie

budzi żadnych zastrzeżeń, a przeprowadzane analizy należą do jednych z najbardziej zaawansowanych.

Ocena efektywności mechanizmów i wyników ocen doskonalenia tego systemu. do 3)

Doskonaleniu WSZJK służy np. standaryzacja narzędzi i metod analizy jakości kształcenia, co ma wymiar ogólnouczelniany. Zapewnia to stały nadzór nad elementami systemu, możliwość formułowania ocen i zaleceń względem pionu kształcenia oraz zarządzania jednostką. Na wydziałach wypracowano systemowe rozwiązania korygujące, naprawcze, modernizujące, które są wdrażane zgodnie z potrzebami.

Na ocenianym Wydziale podjęto działania doskonalące. Wskutek ocen WKJK:

- zmieniono profil kształcenia z ogólnego na praktyczny;
- zwiększono liczbę godzin zajęć warsztatowych i ćwiczeniowych;
- wprowadzono nową formę zajęć;
- zwiększono wymiar praktyk studenckich;
- podzielono grupy komputerowe;
- zmodyfikowano organizację hospitacji;
- wprowadzono nowy kurs oraz zmodyfikowano programy kształcenia, wprowadza się poprawki do kart przedmiotów;
- zaleca się rozwój e-learningu.

Ocena wpływu/stopnia wykorzystania wyników ocen jakości kształcenia dokonanych przez krajowe i zagraniczne instytucje akredytacyjne, w tym PKA, w procesie doskonalenia jakości prowadzonego kształcenia oraz weryfikacji prawidłowości funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w jednostce. Informacja o zakresie zaleceń sformułowanych przez te instytucje i efektach związanych z nimi działań przeprowadzonych przez Uczelnię/jednostkę – okres 5 lat poprzedzających ocenę instytucjonalną lub ostatnią dokonaną ocenę, jeśli odbyła się wcześniej.

Wydział realizuje zalecenia wynikające z ocen jakości kształcenia formułowanych przez PKA, w tym odnoszących się do kwestii merytorycznych i związanych z WSZJK (np. sporządzanie super recenzji), a także kwestii merytorycznych: praktyka, karty przedmiotów, zajęcia wychowania fizycznego. Warto także wskazać, że kwestie te oraz zalecenie PKA są przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Rady Wydziału (np. w dniu 29 maja 2014 roku.)

Ocena stopnia objęcia obszarów wskazanych w zaleceniach działaniami naprawczymi i ich weryfikacja w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia. do 3)

Obszary wskazane w zaleceniach naprawczych wskutek ocen zewnętrznych (np. PKA, ocena działalności naukowej), a także wewnętrznych poprzez WKJK są prowadzone / nadzorowane przez stosowne zespoły WSZJK oraz osoby odpowiedzialne na Wydziale. W kolejnym roku akademickim/cykle oceny – czynniki istotne dla jakości kształcenia i funkcjonowania jednostki podlegają weryfikacji przy zastosowaniu stosownej procedury i zespołu roboczego.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością jest przejrzysta, cała gama procedur i dobrych praktyk czyni WSZJK skutecznym narzędziem pomiaru, analizy i oddziaływania na kulturę jakości. Zapewniony jest udział różnych podmiotów w WSZJK, a także widoczne jest oddziaływanie pionu jakości kształcenia na środowisko wewnętrzne, w tym na władze Akademii. W niewystarczającym stopniu nadzór (z perspektywy Wydziału) obejmuje studia podyplomowe. Relacje z otoczeniem w kontekście zarządzania pro jakościowego są należyte i przynoszą miarodajne wyniki. W ten sposób potęguje się generalne nastawienie Uczelni dla kształcenia nastawionego na zaspakajanie potrzeb otoczenia w ujęciu miasta i regionu.

2) Wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, przeciwdziałają powstawaniu zjawisk patologicznych, zapewniają weryfikację i ocenę efektywności czynników wpływających na jakość kształcenia. Umożliwiają one diagnozę poziomu kształcenia, rozwoju kadry akademickiej oraz stanu rozwoju infrastruktury. Na podkreślenie zasługuje stan zaawansowania narzędzi kontroli oraz analizy statystycznej.

3) Akademia dokonuje systematycznej oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Wyniki kontroli wraz z bieżącym nadzorem stanowią asumpt w doskonaleniu polityki zapewniania jakości kształcenia, przyczyniają się w budowaniu należytych struktur i rozwoju procedur oraz w działaniach szczegółowych.

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

- 1) Jednostka w wyniku kształcenia na studiach doktoranckich, zapewnia uzyskanie efektów kształcenia właściwych dla obszaru badawczego, którego dotyczą oraz umożliwia uzyskanie stopnia naukowego doktora,

Nie dotyczy. Na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego nie są prowadzone studia doktoranckie.

- 2) Jednostka zapewnia efekty kształcenia na studiach podyplomowych zgodne z wymaganiami organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiające nabycie uprawnień do wykonywania zawodu lub nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy.

Studia podyplomowe w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego prowadzone są przez specjalnie powołane do tego celu Centrum Studiów Podyplomowych. Jest to zgodne z funkcjonującym w Uczelni Regulaminem Studiów Podyplomowych (Załącznik do uchwały Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 24 lutego 2010 r. zmieniony uchwałą Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 30 marca 2011 r., uchwałą z dnia 28 września 2011 r., uchwałą z dnia 23 stycznia 2013 r., uchwałą z dnia 16 grudnia 2013 r. oraz uchwałą z dnia 3 lutego 2015 r.). Zgodnie z § 4 Regulaminu „Studia podyplomowe mogą być prowadzone przez Centrum Studiów Podyplomowych lub inną jednostkę organizacyjną Uczelni, w tym zwłaszcza przez wydział.” W Uczelni zdecydowano się na pierwszą wersję, czyli CSP, a szkoda, bo wyłączając formalnie z gestii Wydziału prowadzenie studiów podyplomowych można się spodziewać zmniejszonego merytorycznego nadzoru nad sprawami związanymi z

poszczególnymi formami studiów. Tym niemniej jednak w ofercie Uczelni (uchwała Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie ustalenia wykazu studiów podyplomowych prowadzonych w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), znajdują się studia podyplomowe związane z obszarem kształcenia prowadzonego na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych. Z uruchomionych i trwających w bieżącym roku akademickim należy wymienić trzy formy, tj.: Logopedia, Neurologopedia z elementami tyflogopedii, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Merytoryczną opiekę nad tym studiami, jak wynika z rozmów z władzami Wydziału piastują pracownicy naukowcy Wydziału. Należy nadmienić jednak, iż nie zatwierdza się formalnie kierownika studiów podyplomowych, lecz pełni on niejako nieformalną funkcję opieki nad studiami. Opiekun ten (często opracowujący wszelkie merytoryczne kwestie związane ze studiami) prezentuje na Senacie założenia i program owych studiów podyplomowych. Senat następnie podejmuje decyzję o zatwierdzeniu programu kształcenia na określonych studiach podyplomowych. Brak jednak w dokumentacji Uczelni stosownych uchwał Senatu w tej sprawie. Następnie po senackiej akceptacji całość dokumentacji jest opiniowana i akceptowane przez Radę Programową ds. Studiów Podyplomowych funkcjonującą w obrębie Centrum Studiów Podyplomowych. W skład Rady Programowej zgodnie z § 11a Regulaminu Studiów Podyplomowych wchodzi: Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Podyplomowych - jako jej przewodniczący, po jednym przedstawicielu każdego wydziału, oraz po jednym przedstawicielu pozostałych jednostek prowadzących studia podyplomowe, z wyjątkiem Centrum Studiów Podyplomowych. W dokumentacji Uczelni znajduje się Zarządzenie Rektora KA im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Nr 60/2014 z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie zmian w składzie Rady Programowej do spraw Studiów Podyplomowych. Z § 1 Zarządzenia dowiadujemy się, iż w skład RP wchodzi przedstawiciel ocenianego Wydziału.

Należy zauważyć, iż programy studiów podyplomowych nie są opiniowane przez Radę Wydziału, co nie do końca koresponduje z art. 68. 1. Ustawy – Prawo O szkolnictwie wyższym, w której czytamy „Do kompetencji rady podstawowej jednostki organizacyjnej należy w szczególności: „uchwalanie, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat uczelni publicznej lub organ kolegiálny uczelni niepublicznej, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających” (pkt. 4). Poza tym warto, by pieczę merytoryczną nad określonymi studiami podyplomowymi posiadał kompetentny do tego organ - Rada Wydziału, czy też np. Rada Programowa, w skład której wchodziłyby osoby z danych obszarów czy dziedzin kształcenia, zgodnych z profilem kształcenia omawianych st. podyplomowych.

Dla studiów podyplomowych wymienionych wyżej jest prowadzona dokumentacja, lecz zauważono w niej określone braki. W dokumentacji znajdują się sylwetki absolwenta z Neurologopedii z elementami tyflogopedii oraz Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej. Brakuje sylwetki z Logopedii. Biorąc pod uwagę efekty kształcenia, to należy wskazać na nie do końca właściwą strukturę i formę ich opracowania. Nie są one opracowane w języku efektów kształcenia z uwzględnieniem deskryptorów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty dla logopedii opracowane są opisowo w kilkunastu zdaniach. Efekty kształcenia dla Neurologopedii z elementami tyflogopedii opracowano poprawnie, lecz bez wskazania i określenia symboliki efektów. Nie opracowano zaś efektów dla st. podyplomowych Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Po rozmowie z władzami dziekańskimi uzyskano informację, że niniejszych efektów faktycznie nie opracowano, ale gdyż uważano, że skoro w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (z 17 stycznia 2012 r.), czytamy o efektach nauczycielskich, to nie ma potrzeby ich powielania. Natomiast są one wszystkie spełnione, gdyż program jest tak skonstruowany, by student mógł je wszystkie

osiągnąć. Po analizie programu tych studiów należy przychylić się do niniejszego stwierdzenia. Wracając do efektów kształcenia, to warto także wskazać, iż brak w nich odniesienia do efektów obszarowych.

Oferta studiów podyplomowych oraz wszelkie informacje dotycząca funkcjonowania CSP znajduje się na stronie internetowej <http://www.ka.edu.pl/podyplomowe>. Warto zauważyć, iż obecnie w formie elektronicznej prowadzona jest ewaluacja po skończonych studiach. W dokumentacji znajdują się ankiety ewaluacyjne, które jak wynika z rozmowy z Panią Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Podyplomowych, kwestionariusze zostaną zbiorczo opracowane, przeanalizowane i wyciągnięte z nich wnioski. Badania ankietowe są prowadzone na bieżąco i po zakończonym cyklu. Z ewaluacją związana jest poniekąd polityka kadrowa dotycząca obsady zajęć, gdyż po ewaluacji i jej zbiorczych konkluzjach weryfikowana jest kadra na studiach podyplomowych. Ewaluacja ma także wpływ na weryfikację programów studiów, które to programy są sprawdzane w miarę potrzeby uwzględniając w tym procesie m.in. rynek pracy i otoczenie społeczno-gospodarcze.

Zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych prowadzone są w pomieszczeniach dydaktycznych Uczelni. Specyfika prowadzonych studiów podyplomowych w zasadzie nie wymaga specjalistycznej infrastruktury dydaktycznej. Zajęcia odbywają się w salach wykładowych i ćwiczeniowych odpowiednio wyposażonych (m.in. rzutniki multimedialne), które pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Jedynymi zajęciami, które odbywają się poza campusem Uczelni są praktyki przypisane do poszczególnych form studiów podyplomowych.

Liczba absolwentów i aktualnie studiujących na studiach podyplomowych (Logopedia, Neurologopedia z elementami tyflogopedii, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna) w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, kształtuje się następująco:

Absolwenci		
Rok akad.	Specjalność	Liczba absolwentów
2013/2014	PPiW	44
2012/2013	PPiW	45
2011/2012	PPiW	67
2012/2013	Logopedia	35
2011/2012	Logopedia	37
		228

Aktualnie studiujący 2014/2015 (stan na 08.04.2015)		
w tym:	Logopedia	72
	Neurologopedia	60
	PPiW	35
Razem		167

Jak wynika z tabeli na trzech omawianych formach studiów podyplomowych pobiera naukę 167 słuchaczy. Natomiast od roku akademickiego 2011/2012 ukończyło te studia 228 osób.

W dokumentacji Centrum Studiów Podyplomowych znajdują się protokoły zaliczeniowe ze zróżnicowanymi ocenami lub z zaliczeniami (np. Kultura żywego słowa – emisja data zaliczenia głosu 17.05.2014 r.; Surdologopedia – data zaliczenia 17.06.2014 r.; Zaburzenia czytania i pisanie – data zaliczenia 30.11.2013 r. oraz 11.01.2014 r.; Opóźniony rozwój mowy – data zaliczenia 11.01.2014 r.). Całościowo odnosząc się do protokołów, to przeważają oceny bardzo dobre i dobre ze sporadycznymi ocenami dostatecznymi i brakiem ocen niedostatecznych. Dostarczono również do wglądu świadectwa ukończenia studiów

podyplomowych dla Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz Logopedii. Natomiast z racji jeszcze nie ukończonego cyklu z Neurologopedii... brak jest jeszcze świadectw.

Odnosząc się do powiązania kształcenia na studiach podyplomowych w odniesieniu do wymagań organizacji zawodowych i pracodawców, a mający de facto prowadzić do nabycia nowych umiejętności i kwalifikacji na rynku pracy, to czynione są konsultacje na płaszczyźnie bardziej nieformalnej. Wynika to z m.in. z osobami związanymi z organizacją studiów podyplomowych - Panią Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Podyplomowych oraz Panią Kierownik merytoryczną odpowiadającą za st. pod. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Podkreślano w tym względzie na cykliczne rozmowy z opiekunami praktyk, czy też indywidualne spotkania z różnymi przedstawicielami pracodawców z otoczenia Krakowa i okolic oraz wymiana poglądów z osobami pochodzącymi ze sfery praktyki, a prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na określonych studiach podyplomowych.

W omawianym zakresie ZO PKA nie formułuje większych zastrzeżeń w kontekście prawidłowości doboru i liczby osób realizujących zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych dla uzyskania zakładanych efektów kształcenia oraz zapewnienia właściwej jakości kształcenia.

- 3) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia.

Jednym z celów zawartych w Strategii Wydziału na lata 2012 – 2015, w obszarze dydaktyki jest „Rozbudowanie oferty studiów podyplomowych i innych form kształcenia” (cel 1.2.3). Udział w tym procesie ze strony interesariuszy zewnętrznych jest jednak dość ograniczony (pracodawcy obecni na spotkaniu nie potwierdzali swojego udziału w zajęciach na studiach podyplomowych, nie deklarowali także aktywności w zakresie opiniowania programów lub oceniania efektów kształcenia; nie przedstawiono także dokumentacji potwierdzającej ich udział).

Przy Centrum Studiów Podyplomowych, jednostce odpowiedzialnej obecnie za prowadzenie studiów podyplomowych, działa Rada Programowa ds. Studiów Podyplomowych. W jej skład wchodzi m.in. przedstawiciele uczelni i wydziałów, nie ma w niej obecnie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych.

Słuchacze studiów podyplomowych w różnym stopniu uczestniczą w procesie ankietyzacji, jednak ewaluacja zajęć nie jest unormowana w wewnętrznych przepisach (np. regulaminie studiów podyplomowych), dlatego rekomenduje się jej sformalizowanie, aby stanowiła formalny element procesów związanych z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia. Ponadto zaleca się opracowywanie wyników ankietyzacji w postaci zbiorczych raportów, na podstawie których możliwe będzie generowanie wniosków i rekomendacji projakościowych.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, ich osiągnięcia oraz weryfikacji, a także oceny jakości kształcenia prowadzonego na studiach podyplomowych należy ocenić jako **częściowy**.

4) Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy doktoranta i słuchacza, adekwatnemu do osiągniętych efektów kształcenia.

Na prowadzonych przez CSP omawianych wyżej studiach podyplomowych uwzględnia się założenia Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów. Wynika to z analizy dokumentacji dostarczonej ZO przez CSP i Wydział. Jednostka stosuje system

ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy słuchacza, dające realne możliwości osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Na Uczelni obowiązuje przelicznik 25-30 godzin pracy studenta na 1 punkt ECTS, co uwidacznia się w opracowanych sylabusach przedmiotowych realizowanych na st. podyplomowych. Rozpiska punktów ECTS ma miejsce w odniesieniu do godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem oraz pracą własną studenta. To ostatnia jednakże nie jest uszczegółowiona w sylabusie, jest bez konkretnych wskazań w tym zakresie. W § 16 Regulaminu Studiów Podyplomowych obowiązujących na Uczelni, czytamy m.in., że „warunkiem zaliczenia semestru jest złożenie z wynikiem pozytywnym wymaganych egzaminów i zaliczeń, w tym także egzaminu semestralnego, jeżeli został on przewidziany planem i programem studiów podyplomowych oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS.” Na stronie internetowej Uczelnia umieszcza informatory ECTS (dla określonych wydziałów, kierunków, czy cykli kształcenia), w których przybliża się szereg kwestii związanych ze strukturą programu studiów wraz z liczbą punktów ECTS. Niniejsze publikowanie informatorów należy uznać za przejrzysty i warty naśladowania krok akademicki. Warto zauważyć, iż na Wydziale funkcjonuje pełnomocnik Dziekana, czy inaczej koordynator ds. ECTS, w gestii którego leżą kwestie związane z wszelkimi sprawami związanymi z punktacją ECTS.

- 5) Jednostka posiada wiarygodny, przejrzysty i powszechnie dostępny - zwłaszcza dla studentów, doktorantów i słuchaczy - system umożliwiający ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

W Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego studia podyplomowe umocowane są i prowadzone w obrębie Centrum Studiów Podyplomowych. Tam też znajduje się wszelka dokumentacja dotyczące poszczególnych form studiów podyplomowych. Centrum na stronie internetowej - <http://www.ka.edu.pl/podyplomowe> - zamieszcza szereg informacji dotyczących własnej edukacyjnej działalności.

Prowadzenie studiów podyplomowych przez wskazane Centrum nie daje pełnej możliwości merytorycznej koordynacji i opieki nad poszczególnymi studiami przez osoby pracujące na ocenianym Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych. Różnorodność studiów i ich specyfika - Neurologopedia z elementami tyflogopedii, Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna oraz Logopedia – wymagałaby baczniejszego wglądu i koordynacji przy ich prowadzeniu. W znacznej mierze, o czym pisano wyżej, sytuację mogłoby rozwiązać powołanie na Wydziale Rady Programowej ds. studiów podyplomowych, w skład której wchodziłoby fachowcy odpowiedzialni merytorycznie za poszczególne formy studiów, w tym za programy studiów, efekty kształcenia, sylabusy i inne ważne elementy procesu kształcenia. Wówczas też kwestie związane z funkcjonowaniem studiów podyplomowych mogłyby być przedmiotem prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Odnosząc się do istniejącego w Jednostce systemu umożliwiającego ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia, to należy stwierdzić, iż na ocenianym Wydziale zarówno w odniesieniu do studiów I, a także II stopnia, jest on wiarygodny i przejrzysty. W procesie kształcenia uwidacznia się myślenie o studiowaniu i zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz operowanie językiem efektów kształcenia. Na ocenianym Wydziale zgodnie z treścią istniejących dokumentów realizowany jest proces kształcenia wpisujący się w Krajowe Ramy Kwalifikacji. Jednostka dysponuje dokumentami, które wskazują na podjęcie zadań związanych z definiowaniem na realizowanych kierunkach studiów efektów kształcenia, celów oraz treści zgodnie z wymaganiami KRK (m.in. Uchwała Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia efektów kształcenia dla kierunku „pedagogika”).

Nie sposób tak jednoznacznie pozytywną uwagę poczynić biorąc pod uwagę analizowane studia podyplomowe, formalnie wyłączone z działalności edukacyjnej Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych. Niniejsze drobne wątpliwości pojawiają się, jak już sygnalizowano wyżej, biorąc pod uwagę strukturę i formę opracowania efektów kształcenia. Nie są one przygotowane w języku efektów kształcenia z uwzględnieniem deskryptorów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty dla Logopedii wykonane są w formie opisowej w kilkunastu zdaniach. Efekty kształcenia dla Neurologopedii z elementami tyflogopedii skonstruowano poprawnie, jednak bez nadania konkretnych określeń - symboli efektów, ani też nie dokonano odniesienia ich do efektów obszarowych. Analogicznie jak przy efektach z Logopedii. Natomiast na studiach podyplomowych Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna efektów kształcenia nie opracowano w ogóle. Niniejszą sytuację wyjaśniono z władzami dziekańskimi. ZO PKA otrzymał informację, iż kształcenie na tych studiach oparto w całości o zapisy i wytyczne znajdujące się w Rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (17 stycznia 2012 r.), dlatego nie chciano powielać istniejących już w akcie prawnym efektów kształcenia.

W dokumentacji Uczelni znajdują się opracowane sylabusy dla konkretnych przedmiotów tworzących programy kształcenia dla poszczególnych studiów podyplomowych. W sylabusach brak jest jednak konkretnego powiązania efektów z treściami, brak odniesienia do symboli, których de facto brak w ogóle w przygotowanych efektach dla konkretnych studiów podyplomowych. Taka sytuacja utrudnia konkretne odniesienie się do możliwości osiągnięcia przez studenta/słuchacza zakładanych celów i efektów kształcenia. W sylabusach odnajdujemy sposoby weryfikacji efektów kształcenia („Forma i warunki zaliczenia przedmiotu”). W niektórych pojawia się zapis, który można by odnieść do weryfikacji, a dotyczy obecności na zajęciach (np. przedmiot Afazja „Zaliczenie z oceną na podstawie: odpowiedzi ustnej (pytania z zakresu problematyki poruszanej w ramach konwersatorium) – 50%, obecności na zajęciach – 25%, aktywnego udziału w zajęciach – 25%” – st. pod. Neurologopedia z elementami tyflogopedii; przedmiot Dogoterapia – „Obecność 50%, rozmowa 50%”). Otóż frekwencja, obecność, czy ewentualna nieobecność na zajęciach nie powinna i nie może stanowić kryterium oceny osiągnięcia, czy nie osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

W kontekście poruszanej problematyki należy podkreślić, iż na ocenianym Wydziale funkcjonuje wiele komisji/zespołów. Jednym z nich jest Zespół ds. ewaluacji efektów, kursów i wykładowców. W jego gestii leży m.in. analiza i korekta sylabusów, w tym zamieszczonych tam efektów kształcenia. Szkoda, że niniejszy Zespół nie obejmuje swoim zasięgiem dokumentacji studiów podyplomowych. Ważne także jest, że w Krakowskiej Akademii wypracowano procedury dotyczące weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia. Reguluje to formalnie Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego nr 1/2013 z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie zasad prowadzenia analizy efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Zgodnie z zapisami tegoż Zarządzenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, każdego roku (do 15 października), dokonuje analizy efektów kształcenia na każdym kierunku. Wyniki prac Komisji prezentowane są w formie pisemnej Dziekanowi Wydziału oraz stanowią podstawę dyskusji podczas posiedzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W rozmowach, czy też dyskusjach o efektach kształcenia, ich postaci i weryfikacji, a także programach studiów uwzględnia się opinie studentów, w tym słuchacz studiów podyplomowych („Ankieta jakości kształcenia na studiach Podyplomowych realizowanych w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego”). W niniejszych kwestiach brane są też pod uwagę opinie tzw. interesariuszy zewnętrznych, od 14 marca 2012 roku zgrupowanych w obrębie Konwentu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, będącego swoistym ciałem opiniodawczym

Uczelni. Zadaniem Konwentu jest m.in. doradztwo w zakresie kierunków działania i rozwoju Uczelni, doradztwo w zakresie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, rozwijanie oferty edukacyjnej.

Informacje o kierunkach studiów, planach studiów, programach studiów (aplikacja Projektowanie Programów Studiów – <http://www.syllabus.ka.edu.pl>), kartach przedmiotów – sylabusach, efektach kształcenia, organizacji procesu kształcenia, dyżurach wykładowców, itd. są udostępnione na stronie internetowej Uczelni/Wydziału - <http://www.ka.edu.pl>. W znajdujących się na stronie internetowej sylabusach dla poszczególnych modułów/przedmiotów znajdują się kryteria/sposoby oceny/ weryfikacji zakładanych efektów kształcenia („Forma i warunki zaliczenia przedmiotu”). Natomiast efekty kształcenia i sylabusy dla poszczególnych form studiów podyplomowych znajdują się w formie drukowanej w CSP.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Nie dotyczy. Na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych Krakowskiej Akademii w Krakowie studia doktoranckie nie są prowadzone.**
- 2) Studia podyplomowe w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego prowadzone są przez specjalnie powołane do tego celu Centrum Studiów Podyplomowych. Dla istniejących forma st. podyplomowych zgodnych z profilem kształcenia na ocenianym Wydziale nie zatwierdza się formalnie kierownika studiów podyplomowych, lecz pełni on niejako nieformalną funkcję opieki nad studiami. Programy studiów podyplomowych nie są opiniowane przez Radę Wydziału, a jedynie Senat Uczelni podejmuje decyzję o zatwierdzeniu programu kształcenia na określonych studiach podyplomowych. Brak jednak w dokumentacji Uczelni stosownych uchwał Senatu w tej sprawie.
Dla studiów podyplomowych wymienionych wyżej jest prowadzona dokumentacja, lecz zauważono w niej określone braki, np. brak sylwetki absolwenta z Logopedii. Biorąc pod uwagę efekty kształcenia, to należy wskazać na nie do końca właściwą strukturę i formę ich opracowania. Nie są one opracowane w języku efektów kształcenia z uwzględnieniem deskryptorów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przybierają nieraz formą opisową bez symboli efektów i bez odniesienia do efektów obszarowych.**
- 3) Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, ich osiągania oraz weryfikacji, a także oceny jakości kształcenia prowadzonego na studiach podyplomowych należy ocenić jako częściowy.**
- 4) Na prowadzonych przez CSP analizowanych studiach podyplomowych uwzględnia się założenia Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów. Rozpiska punktów ECTS zamieszczona w sylabusach ma miejsce w odniesieniu do godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem oraz pracę własną studenta. To ostatnia jednakże nie jest uszczegółowiona i skonkretyzowana.**
- 5) Odnosząc się do istniejącego w Jednostce systemu umożliwiającego ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia, to należy stwierdzić, iż na ocenianym Wydziale zarówno w odniesieniu do studiów I, a także II stopnia, to jest on wiarygodny i przejrzysty. Nie sposób tak jednoznacznie pozytywnej uwagi poczynić biorąc pod uwagę analizowane studia podyplomowe, formalnie wyłączone z działalności edukacyjnej Wydziału Psychologii i Nauk**

Humanistycznych. Prowadzenie studiów podyplomowych przez Centrum nie daje pełnej możliwości merytorycznej koordynacji i opieki nad poszczególnymi studiami przez osoby pracujące na ocenianym Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych. Różnorodność studiów i ich specyfika - Neurologopedia z elementami tyflogopedii, Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna oraz Logopedia – wymagałaby baczniejszego wglądu i koordynacji przy ich prowadzeniu.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

- 1) Jednostka zapewnia kadre stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz prowadzi politykę kadrową umożliwiającą rozwój kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników.**

W strukturze organizacyjnej ocenianego Wydziału funkcjonują: Katedra Pedagogiki Rodziny, Katedra Psychiatrii i Psychofarmakologii, Katedra Psychologii Biegu Życia i Patologii Rozwoju, Katedra Psychologii Stosowanej, Katedra Neuropsychologii, Katedra Psychologii Społecznej, Katedra Psychologii Klinicznej, Katedra Psychologii Zdrowia, Katedra Psychologii Transportu, Katedra Dydaktyki, Katedra Filozofii Wychowania, Katedra Socjologii, Katedra Metodologii Badań Społecznych, Katedra Filologii Angielskiej, Zakład Psychologii Edukacji, Zakład Psychologii Ogólnej, Zakład Psychologii Zarządzania i Rozwoju Osobistego, Zakład Psychologii Sądowej, Zakład Edukacji Medialnej i Plastycznej, Zakład Problemów Społecznych i Resocjalizacji, Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej, Zakład Seksuologii, Zakład Psychoterapii oraz Pracownia Psychologiczna, Pracownia Testów Psychologicznych. W tych też jednostkach umocowani są pracownicy Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych gwarantujący minimum kadrowe dla prowadzonych na Wydziale kierunków, a także pracownicy naukowo-dydaktyczni współkreujący Wydział pod względem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Warto zauważyć, iż część powyższych jednostek posiada jednoosobowe struktury.

Tabela 1. Liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni, w tym na WPiNH w KA.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w							
	podstawowym miejscu pracy				dodatkovym miejscu pracy			
	Rok 2010		Rok 2015		rok 2010		Rok 2015	
	w uczelni	w jednostce	w uczelni	w jednostce	w uczelni	w jednostce	w uczelni	w jednostce
Profesor	43	13	27	6	19	2	16	1
doktor habilitowany	47	13	58	12	29	5	16	2
Doktor	120	33	120	25	44	10	23	3
pozostali	64	7	38	6	6	1	4	1
Razem	274	66	243	49	98	18	59	7

Polityka kadrowa prowadzona na ocenianym Wydziale nie budzi większych zastrzeżeń. W Jednostce zatrudniona jest wykwalifikowana kadra profesorów, doktorów habilitowanych, doktorów i w mniejszym stopniu magistrów, którzy mogą być gwarantem rozwoju naukowego i dydaktycznego Wydziału. Wszak na przestrzeni ostatnich pięciu lat zauważalna jest zmiana ilościowa w grupie nauczycieli akademickich, szczególnie profesorów i doktorów, to jednak jest to tendencja zauważalna na całej Uczelni, a związana przede wszystkim ze zmniejszającą się liczbą studentów, a także zamykaniem deficytowych kierunków studiów, w tym na WPiNH. Zaistniała sytuacja nie zagraża jednak stabilności Wydziału i nie powinna być tak rozpatrywana. Może być i jest, jak wynika z rozmów z kadrami sytuacją sprzyjającą rozwojowi, w której Uczelnia współuczestniczy finansowo, wspierając swoich pracowników w otwieraniu przewodów poza Uczelnią macierzystą, a także partycypując w opłatach konferencyjnych oraz kosztach publikacyjnych.

Tab. 2. Struktura zatrudnienia nauczycieli akademickich Wydziału.

Nazwa rodzaju studiów i kierunku studiów	R a z e m	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi							
		podstawowe miejsce pracy				dodatkowe miejsce pracy			
		prof.	dr hab.	dr	pozostali	w pełnym wymiarze czasu pracy			
						prof.	dr hab.	dr	pozostali
Filologia angielska, I stopień	15	0	1	4	4	1	2	2	1
Pedagogika, I stopień	42	5	10	19	5	0	1	2	0
Pedagogika, II stopień	42	5	10	19	5	0	1	2	0
Psychologia, jednolite studia magisterskie	40	3	9	21	6	0	0	1	0

Na Wydziale zauważalna jest także rotacja kadry naukowo-dydaktycznej. Podczas spotkania z władzami dziekańskim ZO PKA dowiedział się, iż na Wydziale dokonuje się sukcesywna, pokoleniowa wymiana kadry, a polityka kadrowa jest względnie stabilna, a tzw. wymiana kadry następuje w miarę zaistniałych potrzeb rozwojowych i dydaktycznych Wydziału. Nie brakuje zainteresowanych samodzielnych pracowników nauki zatrudnieniem na Wydziale, szczególnie na kierunku psychologia – wynika z rozmów z władzami dziekańskimi. Dziekan, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie dydaktyczne nawiązuje kontakty z potencjalnymi kandydatami do zatrudnienia. Następnie po zapoznaniu się z dorobkiem teoretycznym/praktycznym weryfikuje jego przydatność do pracy, by w kolejny kroku podejmować decyzję o rekomendowaniu danego kandydata Kolegium Rektorskiemu, a następnie Kanclerzowi, który ustala warunki współpracy. Warto odnotować, iż w zakresie polityki kadrowej na Uczelni/Wydziale nie przewiduje się postępowań konkursowych na określone stanowiska. Jak wynika z rozmowy z kadrami Wydziału istnieje „zielone światło” władz Uczelni w kontekście ewentualnego zatrudniania nowych pracowników, gdy tylko jest to podyktowane rozwojem Wydziału, w tym kierunków czy specjalności. Wszystko jednak powinno być proporcjonalne do potrzeb bez niepotrzebnych ruchów kadrowych. W Krakowskiej Akademii, w tym i na ocenianym Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych dokonywana jest cykliczna, okresowa ocena nauczyciela akademickiego pod względem działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. Ważnym elementem

przy ewentualnej kontynuacji współpracy z określonym nauczycielem jest ocena wystawiana nauczycielowi przez studentów. Wskazać należy, iż nie zauważono nieprawidłowości w kontekście powierzania kadrze naukowo-dydaktycznej zadań dydaktycznych i naukowych, co przekładać się powinno na wysoki poziom merytoryczny prowadzonych przez nich zajęć. Efektem tak prowadzonej polityki kadrowej jest spójność zakresu specjalności reprezentowanych przez niniejszą kadrę z efektami kształcenia przypisanymi dla realizowanych na Wydziale studiów.

Odnosząc się wprost do polityki kadrowej na studiach podyplomowych, to warto wskazać, iż obsadę do prowadzenia poszczególnych zajęć proponuje tzw. kierownik merytorycznych, który opracowywał koncepcje kształcenia dla danej formy studiów. Kadra naukowo-dydaktyczna realizująca tam zajęcia w znaczącej części wywodzi się spośród pracowników Uczelni, jak usłyszano na spotkaniu z kadrą Wydziału. Pracownicy dobierani są według kompetencji i doświadczenia zgodnego z zakresem prowadzonych przedmiotów. Kadra własna w niezbędnym zakresie uzupełniana jest przez specjalistów z różnych dziedzin, o kompetencjach niezbędnych dla realizacji celów kształcenia i osiąganie efektów kształcenia. Potwierdzono to także na spotkaniu z Panią Kierownik Centrum Studiów Podyplomowych KA. Za dobór kadry i zapraszanie do prowadzenia zajęć na st. podyplomowych odpowiedzialni są więc przede wszystkim osoby, sprawujący nieformalną opiekę merytoryczną nad określonymi studiami. Osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne na st. podyplomowych są oceniane przez słuchaczy, co ma wpływ na dalszą ich drogę współpracy z Uczelnią. Godziny realizowane na zajęciach realizowanych na st. podyplomowych, jak usłyszano na spotkaniu z kadrą, nie są wliczane do pensum pracownika etatowego, lecz są rozliczane umową zlecenie/umową o dzieło.

2) Jednostka dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki oferowanych studiów, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia, a w jej strukturze Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych, jak zaobserwowano podczas wizytacji, dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną, by na właściwym poziomie prowadzić proces kształcenia, a tym samym dać możliwość pełnego osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Proces dydaktyczny na ocenianym Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych odbywa się w pomieszczeniach będących własnością Uczelni. Baza dydaktyczna składa się z pięciu obiektów dydaktycznych i administracyjnych. Łącznie Uczelnia dysponuje powierzchnią ponad 26 tys. m², na której znajdują się trzy budynki: budynek A o powierzchni ok. 11 tys. m², budynek B o powierzchni 6 tys. m², a oraz budynek C o powierzchni 8,6 tys. m². Pawilony A i B mieszczą głównie sale dydaktyczne i dziekanaty, natomiast w pawilonie C mieści się biblioteka, stołówka, sale seminaryjne, pomieszczenia dla katedr, pokoje dla administracji oraz część hotelowa dla pracowników. Budynek A, to 25 sal wykładowych (w tym 16 seminaryjnych), budynek B - 12 sal wykładowych (w tym 8 seminaryjnych), budynek C - 21 sal wykładowych (w tym 19 seminaryjnych). Dodatkowo 16 sal seminaryjnych znajduje się w budynku przy ul. Ślusarskiej 9. Łącznie uczelnia dysponuje 110 salami dydaktycznymi (wykładowymi, ćwiczeniowymi, laboratoryjnymi i seminaryjnymi), w których mieści się jednorazowo od 30 do 420 studentów. Uczelnia dysponuje 13 multimedialnymi salami wykładowymi (o łącznej liczbie 2276 miejsc) wyposażonymi w rzutniki multimedialne, ekrany, cyfrowe rzutniki folii i pisma, wysokiej jakości sprzęt

komputerowy (z dostępem do Internetu), sprzęt nagłaśniający i mikrofony, DVD i video, dające możliwość prezentacji materiałów filmowych, nagrań audio (radiowych). Trzy największe aule wyposażone są w zaplecze techniczne wykorzystywane przy organizacji konferencji naukowych, wizualizatory, magnetowidy, odtwarzacze DVD, tablice elektroniczne. Większość sal wykładowych wyposażona jest w sprzęt komputerowy z rzutnikiem multimedialnym z dostępem do Internetu oraz nagłośnienie. W uczelni jest 10 pracowni komputerowych.

Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego dysponuje także bazą rekreacyjno-sportową pozwalającą zarówno studentom, jak i pracownikom na uprawianie wielu dyscyplin sportowych, m.in.: koszykówka, siatkówka, piłka nożna halowa, sporty siłowe, czy też aerobik, tenis stołowy, pływanie, jazda konna. Zajęcia odbywają się przede wszystkim w obiektach Uczelni (np. sala gimnastyczna, siłownia).

W strukturze Uczelni funkcjonuje także biblioteka, której zbiory liczą około 114 tys. woluminów (w tym publikacje obcojęzyczne), około 1 tys. 600 tytułów czasopism oraz około 1 tys. 200 tytułów czasopism archiwalnych. Studenci mają także dostęp do internetowych baz danych obsługiwanych przez Oddział Informacji Naukowej (OIN) - EBSCO, EMIS Intelligence, ScienceDirect, SpringerLink, System Informacji Prawnej Lex Omega, Wiley Online Library.

Warto także podkreślić, iż w obrębie Uczelni funkcjonuje profesjonalne studio telewizyjne, z działalnością którego ZO zapoznał się podczas wizytacji. Zatrudnienie znaleźli tam m.in. absolwenci ocenianego Wydziału, a obecni studenci posiadają możliwość odbywania tam praktyk studenckich.

3) Polityka finansowa jednostki zapewnia stabilność jej rozwoju.

W raporcie samooceny czytamy „Podstawowe zasady dotyczące polityki finansowej Uczelni określone są w Statucie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Na tej podstawie Kanclerz kieruje finansami Uczelni. W tym celu ustala plan rzeczowo-finansowy oraz przygotowuje sprawozdanie finansowe z działalności Uczelni. Wydział nie dysponuje własnymi środkami finansowymi.” Na spotkaniu z kadrą ocenianego Wydziału potwierdzono niniejsze słowa przyznając, że finansami Uczelni rozporządza Kanclerz. Wypowiedzi nauczycieli były w tym zakresie pozytywne i ukazujące perspektywę doskonalenia własnego warsztatu badawczego i wszelkich możliwości pomocy finansowej ze strony Uczelni. W zasadzie Dziekan Wydziału, a także kierownicy Katedr/Zakładów nie posiadają informacji o puli środków finansowych przeznaczonych na Wydział w danym roku akademickim, czy kalendarzowym. Nie rozpatrywane jest to jednak jako coś negatywnego, gdyż nauczyciele i władze dziekańskie potwierdzają zgodnie, iż finansowanie inicjatyw pracowników Wydziału jest na właściwym i wystarczającym poziomie. Na Uczelni funkcjonuje m.in. Zrządzenie Rektora Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Nr 23/2011 z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie zasad i trybu ubiegania się o środki na badania naukowe i prace rozwojowe z Funduszu Badań Naukowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz zasad i trybu ich przyznawania i wydatkowania. Zgodnie z Zarządzeniem pracownik może ubiegać się o finansowanie lub dofinansowanie do projektów badawczych i prac rozwojowych, wyjazdów konferencyjnych, publikacji naukowych. Czytamy też, iż „O środki z Funduszu Badań Naukowych Uczelni mogą ubiegać się pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. W zespołach badawczych mogą uczestniczyć pracownicy zatrudnieni na innych zasadach, jeśli rezultat ich działalności będzie wzbogacał dorobek naukowy Uczelni (afiliacja)”. Ważną rolę w kwestii finansowej działalności odgrywa Komisja ds. Badań i Rozwoju. Do jej podstawowych zadań należy opiniowanie projektów

badan zgłaszanych przez pracowników w ramach działalności statutowej Wydziału, dokonywanie rozdziału środków przyznanych na działalność statutową Wydziału oraz przyjmowanie i opiniowanie sprawozdań po zrealizowaniu i rozliczeniu projektów badawczych. Nauczyciele akademicy Uczelni stwierdzają, iż zasady przyznawania środków na wyjazdy konferencyjne, publikacje są przejrzyste. Najważniejsze są wymagania naukowe, w szczególności zdobywanie punktów na publikacje w czasopismach naukowych, co przekłada się na realne finansowanie kolejnych inicjatyw naukowo-badawczych. Władze rektorskie Uczelni, by stymulować młodych pracowników do rozwoju każdego roku przyznają nagrodę za działalność naukową.

Trzeba pokreślić, iż pomimo że nie ma rozliczeń finansowych Wydziału, gdyż finanse posiadają wymiar zcentralizowany, to Kanclerz raz w roku informuje stosowanym sprawozdaniem o pozycji finansowej Wydziału i rentowności poszczególnych kierunków studiów. Z zestawienia otrzymanego podczas wizytacji wynika, że oceniany Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych za 2014 rok był finansowo na plusie pod 80 tyś złotych.

Tab. 3 Wynik na działalność WPiNH KAAFM

ROK	2012	2013	2014
PRZYCHODY	9 893 641,12	9 158 918,98	8 210 124,00
KOSZTY	10 485 741,60	9 205 614,83	8 128 569,20
WYNIK	- 592 100,48	- 46 695,85	81 554,80

Konkludując należy uznać, iż pomimo wszelkich trudności pojawiających się obecnie w szkolnictwie na poziomie wyższym, to sytuacja finansowa Uczelni, a w tym ocenianego Wydziału jest stabilna, dająca realne szanse i możliwości funkcjonowania na rynku edukacyjnym przez kolejne lata.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Polityka kadrowa prowadzona na ocenianym Wydziale nie budzi większych zastrzeżeń. W Jednostce zatrudniona jest wykwalifikowana kadra profesorów, doktorów habilitowanych, doktorów i w mniejszym stopniu magistrów, którzy mogą być gwarantem rozwoju naukowego i dydaktycznego Wydziału.**
- 2) **Uczelnia, a w jej strukturze Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych, jak zaobserwowano podczas wizytacji, dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną, by na właściwym poziomie prowadzić proces kształcenia, a tym samym dać możliwość pełnego osiągnięcia założonych efektów kształcenia.**
- 3) **Prowadzona w Uczelni polityka finansowa wydaje się zapewniać stabilność jej rozwoju, w tym również ocenianemu Wydziałowi. Wydział nie dysponuje własnymi środkami finansowymi. Kanclerz kieruje finansami Uczelni. Dziekan Wydziału, a także kierownicy Katedr/Zakładów nie posiadają informacji o puli środków finansowych przeznaczonych na Wydział w danym roku akademickim, czy kalendarzowym. Nie rozpatrywane jest to jednak jako coś negatywnego, gdyż nauczyciele i władze dziekańskie potwierdzają zgodnie, iż finansowanie inicjatyw pracowników Wydziału jest na właściwym i wystarczającym poziomie. Z zestawienia finansowego otrzymanego podczas wizytacji wynika, że oceniany Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych za 2014 rok miał dodatni wynik finansowy.**

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych.

Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych prowadzi badania naukowe na dobrym poziomie, w ostatniej ocenie parametrycznej uzyskał kategorię B. Działalność naukowa toczy się w obszarze nauk społecznych i humanistycznych w następujących dziedzinach: psychologia (w tym m.in. neuropsychologia, psychologia sądowa, psychologia społeczna, psychologia kliniczna, seksuologia), pedagogika (w tym m.in. pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika wczesnoszkolna), socjologii oraz sporadycznie filologia. Wydział nie posiada uprawnień do doktoryzowania, choć ubiegał się o nie w roku 2009, jednak wtedy – zgodnie z wypowiedziami władz Wydziału - wniosek uznano za przedwczesny. Uczelnia posiada własną oficynę wydawniczą, w której publikowanych jest wiele prac autorstwa lub współautorstwa pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych na ocenianym Wydziale. Badania finansowane są z dotacji przedmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych oraz środków własnych Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego. Zasady finansowania aktywności badawczo-naukowych są przejrzyste, choć silnie scentralizowane. W Uczelni działają dwa gremia, w których kompetencjach znajdują się opiniowanie, ustalanie list rankingowych oraz rekomendowanie Kanclerzowi wniosków pracowników o dofinansowanie. Jest to Wydziałowa Komisja ds. Badań i Rozwoju, która opiniuje wnioski o finansowanie badań naukowych (tematów badawczych / tzw. grantów uczelnianych) przyznawanych ze środków dotacji przedmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych. W skład komisji wchodzi władze dziekańskie oraz pracownicy niepełniący funkcji kierowniczych. Obecnie reprezentują oni dwa z trzech prowadzonych przez Wydział kierunki: pedagogikę i psychologię. Brak jest reprezentanta kierunku trzeciego, tj. filologii. Także wszystkie wnioski z ostatnich kilku lat pochodzą od pracowników reprezentujących psychologię i pedagogikę, brak aplikacji filologów pracujących na Uczelni. Ekspert PKA zapoznał się z dokumentacją poświadczającą pracę komisji wydziałowej, na którą składają się wnioski o dofinansowanie oraz protokoły z posiedzeń komisji odbywające się regularnie w rytmie kwartalnym. Wnioski zawierają syntetyczny opis planowanych badań, ich rezultatów oraz kosztorys. Z protokołów wynika, że członkowie komisji bardzo wnikliwie analizują aplikacje pracowników i w sposób transparentny dokonują jej oceny. Kolejnym ciałem opiniującym wnioski o dofinansowanie z uczelnianego Funduszu Badań Naukowych kierowane są do Senackiej Komisji ds. Badań i Rozwoju, są to aplikacje dotyczące (współ)finansowania udziału w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz pokrycia kosztów publikacji prac naukowych, także np. w czasopiśmie zewnętrznym. Także ta komisja działa transparentnie i konsekwentnie, jej członkowie obradująco co trzy miesiące oceniając wnioski.

Świadectwem aktywności naukowej pracowników Uczelni i Wydziału są wydawane periodyki:

- **Państwo i Społeczeństwo** wydawane od 2001 roku. Numer ISSN: 1643-8299. Obecnie posiada 4 pkt. (lista ministerialna B) Czasopismo indeksowane w Index Copernicus (5,09—). Pracownicy wizytowanego wydziału byli redaktorami następujących numerów: 3/2011, 1/2012, 4/2012, 3/2013 oraz 2/2014.
- **Aequalitas** półrocznik Ośrodka Badań nad Wielokulturowością Mniejszościami i Wykluczeniem działającego przy Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych

Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Czasopismo jest wydawane wyłącznie w formie elektronicznej, w języku polskim, nie punktowane.

- **Acta neuropsychologica** – czasopismo nie jest wydawane na Wydziale, lecz jego redaktorem naczelnym jest profesor zatrudniony w tej jednostce, kierownik Katedry Neuropsychologii. Jest to kwartalnik o zasięgu międzynarodowym, wydawany w języku angielskim, w wersji papierowej ISSN 1730-7503 oraz elektronicznej ISSN 2084-4298. Czasopismo indeksowane w: SCOPUS, PsycINFO, Index Copernicus and Polska Bibliografia Lekarska. Obecnie czasopismo posiada 9 pkt. (lista ministerialna B)

Wskazać należy także na **serie wydawnicze** Oficyny Wydawniczej AFM – związane z Wydziałem Psychologii i Nauk Humanistycznych:

- Seria: *Konteksty współczesności* – ukazało się dotąd pięć tomów współredagowanych przez pracowników Wydziału
- Seria: *Ból i cierpienie* obejmuje pięć tomów wydawanych na Uczelni w latach: 2007-2012 w serii Acta Academiae Modrevianae, są rezultatem odbywającego się corocznie sympozjum Ból i cierpienie (do 2013 współorganizowanego przez KAAFM)
- Seria: *Biblioteka Gerontologii Społecznej* (dwa tomy z roku 2011)
- Seria: *Manipulacja pedagogiczno-społeczne aspekty* (ukazały się dwa tomy)
- Seria: *Pedagogiczne i społeczne wsparcie uzdolnionych dzieci i młodzieży* (wydawana we
- Seria: *Konteksty wychowania* (obejmuje trzy opublikowane tomy)
- Seria: *Ku dobrej szkole skoncentrowanej na uczniach* (trzy tomy, w tym jeden anglojęzyczny)
- Seria: *Seksuologia społeczna* (jeden tom zbiorowy z roku 2014)
- Seria: *Kompetencje - Kształcenie – Ewaluacja* (we współpracy z partnerem ze Słowacji ukazał się jeden tom)
- Seria: *Acta Academiae Modrevianae* (wydano dwa tomy zbiorowe)
- międzywydziałowa seria: *Rejony Humanistyki* pod redakcją naukową profesora Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych. W tej serii wydano trzy książki autorstwa pracowników Wydziału.

Ośmioro pracowników Wydziału zasiada w radach naukowych czasopism wydawanych zewnętrznie.

Uczelnia stwarza pracownikom naukowo-dydaktycznym dobre warunki do organizowania konferencji naukowych, w strukturze Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego znajduje się Dział Organizacji Konferencji Naukowych i Promocji. Pracownicy Wydziału w rozmowach z członkami ZO PKA bardzo pochlebnie wypowiadali się o otrzymywanym od tej agendy administracyjnej wsparciu organizacyjno-logistycznym. W ostatnich trzech latach na Wydziale lub przy jego współudziale zorganizowano 19 konferencji poświęconych różnorodnej problematyce, i tutaj daje się zauważyć dominująca rola badań psychologiczno-pedagogicznych, wśród wyżej wymienionych przedsięwzięć znajduje się tylko jedna konferencja filologiczna. Część organizowanych konferencji ma zasięg międzynarodowy, są

one współorganizowane z partnerem zagranicznym, brali w nich czynny udział badacze z zagranicznych ośrodków a językiem obrad był język angielski. Bardzo ciekawą dość częstą stosowaną formą przeprowadzania konferencji są tzw. konferencje online (przedstawiono dane dotyczące trzech konferencji tego typu).

Pracownicy Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych publikują wyniki swoich badań w czasopiśmie i tomach wydawanych zewnętrznie. Pracownicy, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, poddawani są cyklicznej ocenie swoich aktywności naukowo-badawczych, natomiast pracownicy „drugostatowi” afiliują część swoich publikacji w ocenianej jednostce (dotyczy to choćby pracowników Katedry Filologii Angielskiej).

Również pozytywnie ocenić można aktywność członków Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych w sferze awansów naukowych. Wszystkie procedury awansowe przeprowadzone zostały przez uczelnie zewnętrzne (UJ, KUL, UMCS), dwa w ośrodkach zagranicznych (Wydział Filozoficzny, Uniwersytet Pavla Jozefa Safarika w Koszycach oraz Wydział Pedagogiczny, Uniwersytet Katolicki w Rużomberoku). W latach 2011-2014 zanotowano następujące awanse naukowe, uzyskano jeden tytuł profesorski (w dziedzinie filozofii), pięć stopni doktora habilitowanego (w dziedzinie psychologii i pedagogiki w tym jeden na pograniczu pedagogiki i filologii), jeden stopień doktora. W najbliższych tygodniach odbędzie się kolejna obrona doktoratu. Wszystkie awanse naukowe dotyczą pracowników, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Ponadto pracownicy Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych aplikują i prowadzą badania w ramach grantów naukowych finansowanych zewnętrznych. W strukturze administracyjnej Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego obecny jest Dział Badań Naukowych, który wspomaga pracowników naukowo-dydaktycznych w przygotowywaniu aplikacji grantowych. Obecnie w realizacji są następujące projekty grantowe:

1. Psychopatia a procesy przetwarzania bodźców emocjonalnych (NCN - 2011/01/N/HS6/03196)
2. "Zrujnowane" ciała (e)migrantek, turystek i podróżniczek we współczesnej prozie polskiej (1989-2010). Analiza wątków migracji i bezdomności, melancholii i opuszczenia w literaturze pisanej przez kobiety (NCN - 2011/01/B/HS2/01190)
3. Opracowanie i udostępnienie spójnego pakietu narzędzi diagnostycznych i materiałów dydaktycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów (MEN - UDA-POKL.03.04.03.-00-031/08-00)
4. Nauka - Sztuka - Edukacja, opracowanie i upowszechnienie Innowacyjnego Modelu Diagnozy, Metod, Form Pracy i Opieki nad uczniem zdolnym plastycznie (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - MRPO.08.02.00-12-430/10)

Ponadto pracownicy ocenianego wydziału biorą udział w pracach badawczych w ramach grantów realizowanych poza ich macierzystą jednostką:

1. Seksualność pacjentek po mastektomii (NCN - N N404 165640)
2. Od grafiki warsztatowej do mediów cyfrowych - doświadczenie pokoleniowe artystów przełomu XX i XXI wieku. Twórczość - refleksja – prezentacja (NCN - 2011/01/B/HS2/04503)
3. Ocena obciążenia psychicznego w pracy pielęgniarek. (MNiSW - WZiNM/DS./1/2012 i kontynuacja)
4. Ocena wybranych wyznaczników jakości życia chorych po przeszczepieniu serca (NCN)

5. Diagnoza następstw wybranych praktyk edukacyjnych dla rozwoju kompetencji społecznych uczniów w klasach I-II szkoły podstawowej (NCN - N N106 432940)

Na wydziale działa Koło Naukowe Studentów, dla którego władze Uczelni udostępniły pomieszczenie oraz zakupiły sprzęt komputerowy (dane uzyskane osd opiekuna koła naukowego podczas spotkania ZO PKA z kadrami dydaktyczną), który wykorzystywany jest w realizacji projektów studenckich. Samodzielni pracownicy naukowcy sprzyjają i aktywizują studentów do przeprowadzania pod ich opieką własnych projektów badawczych. Ich wynikiem jest opublikowanie w latach 2012-2014 trzynastu artykułów autorstwa studentów WPNH. Od kilku lat przeprowadzany jest konkurs na najlepsze prace magisterskie, które są wydawane drukiem w międzywydziałowej serii *Prace*. W roku 2010 w konkursie pierwsze miejsce zajęła absolwentka prowadzonego przez ocenianego Wydział kierunku kulturoznawstwo. Praca ukazała się w roku 2011 (*Na granicy dwóch światów. Próba analizy twórczości filmowej Carlosa Saurya*, 2011, ISBN 978-83-7571-150-9). Za właściwą uznać można także opiekę naukową nad procesem przygotowania prac magisterskich, większością magistrantów opiekowały się osoby samodzielnie naukowo, tematyka prac była zgodna z zainteresowaniami badawczymi promotorów.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Badania naukowe prowadzone na ocenianym Wydziale są spójne z prowadzonym w tej jednostce kształceniem i są dobrą przesłanką do osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Władze Uczelni i Wydziału stwarzają dobre warunki zarówno organizacyjne jak i finansowe do prowadzenia badań naukowych. Troską wykładowców, szczególnie osób samodzielnych naukowo jest zachęcanie i wdrażanie studentów do swoich badań. Uczelnia promuje takie działania.

Zalecenie: należy zintensyfikować działania mające na celu szerszego włączenia pracowników reprezentujących filologię do uczelnianego systemu wspierania aktywności badawczej (Fundusz Badań Naukowych, działalność wydawniczo-konferencyjna, a także próba aktywizacji naukowej studentów tego kierunku (ZO PKA ma świadomość, że prowadzone są jedynie studia 1. stopnia))

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami.

- 1) Studenci, doktoranci i pracownicy jednostki uczestniczą w programach międzynarodowych.

Na podstawie przeprowadzonej szczegółowej weryfikacji przez Zespół Oceniający PKA procesu internacjonalizacji w zakresie międzynarodowej wymiany studentów oraz kadry naukowo dydaktycznej, stwierdzić należy, iż oceniana jednostka - WPNH w sposób właściwy i dynamiczny uczestniczy w międzynarodowej wymianie studentów oraz pracowników naukowo - dydaktycznych. Wymiana jest realizowana przede wszystkim

poprzez program Erasmus, i Erasmus+, dzięki którym przyjeżdżają do Krakowskiej Akademii studenci i wykładowcy zagraniczni, co umożliwia kontakt z międzynarodowym wymiarem kształcenia. Wykłady gościnne przedstawicieli zagranicznych ośrodków akademickich cieszą się ogromnym zainteresowaniem społeczności uczelni. Na uwagę zasługuje fakt, iż jednostka motywuje oraz stwarza rzeczywiste warunki dla studentów i pracowników do uczestnictwa w wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Oprócz wspomnianej karty Erasmus oraz Erasmus+ Wydział realizuje program „Umiejdzynarodowienie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego” (*Internationalisation of Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University*), który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz krajowych środków publicznych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; Priorytet IV Szkolnictwo Wyższe i Nauka; Działanie 4.1 Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy; Poddziałanie 4.1.1 Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni. W ten sposób oceniana jednostka podejmuje działania wspierające, zmierzające do zwiększenia stopnia umiejdzynarodowienia Krakowskiej Akademii, co jednak nie w pełni odzwierciedla się w rzeczywistym wykazie osób wyjeżdżających i przybywających, dostarczonym na spotkaniu Zespołu Oceniającego z decydentami jednostki. Pomimo to, jednostce udało się stworzyć infrastrukturę oraz perspektywę zdynamiczowania procesu internacjonalizacji. Wśród działań tych na uwagę zasługuje przede wszystkim oferta staży zagranicznych dla kadry dydaktyczno-naukowej w ośrodkach zagranicznych, konwersatoria i kursy języka angielskiego dla wykładowców, wzmacniające kompetencje w zakresie nauczania w języku angielskim. Działanie te mają na celu wsparcie wykładowców w doskonaleniu warsztatu dydaktycznego, rozwijanie zainteresowań naukowych oraz nawiązywanie kontaktów międzynarodowych pozwalających na realizację wspólnych projektów o charakterze zarówno naukowym jak i edukacyjnym.

Ponadto jednostka jest aktywnie zaangażowana w pozyskiwanie kandydatów z Ukrainy, z którą też Wydział Psychologii i nauk humanistycznych realizuje intensywną współpracę na polu projektów badawczych (np. międzynarodowy projekt „Nauka – Sztuka – Edukacja opracowanie i upowszechnianie innowacyjnego modelu diagnozy, metod, form pracy i opieki nad uczniem zdolnym plastycznie”), wspólnych konferencji.

Udział ocenianej jednostki w procesie internacjonalizacji procesu kształcenia w aspekcie prowadzonych kierunków studiów jest realizowany poza tym poprzez współpracę z następującymi instytucjami: University of Primorska (Koper, Słowenia), Donbas State Pedagogical University (Doneck, Ukraina), Katolicki Uniwersytet w Rużomberku (Słowacja), Laboratory of the Institute of the Human Brain of Russian Academy of Sciences, ST. Petersburg, Russia, Center for Cognition and Comunication, New York, NY, USA, The Harry S. Truman Research Institute for the Advancement of Peace, The Hebrew University of Jerusalem.

Mimo bardzo pozytywnej oceny dotychczasowych wysiłków zalecić należy lepszą koordynację działań prowadzących do umiejdzynarodowienia procesu dydaktycznego i badań naukowych na Wydziale. Są one liczne lecz nieskoordynowane, co może sprawiać wrażenie braku spójnej koncepcji umiejdzynarodowienia Wydziału i pozostawienie inicjatywy w tym zakresie poszczególnym pracownikom. Zalecenie to dotyczy także gromadzenia i zarządzania informacją w tym zakresie.

- 2) Jednostka podejmuje działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia.

W trakcie weryfikacji stopnia internacjonalizacji procesu kształcenia ocenie poddano wpływ współpracy międzynarodowej z partnerskimi instytucjami na efekty i realizację programu kształcenia na poszczególnych kierunkach prowadzonych przez ocenianą jednostkę. W trakcie przygotowywania programu kształcenia dla poszczególnych kierunków, stopni i profili kształcenia jednostka korzysta z wzorców międzynarodowych. Efektem powyższej współpracy w zakresie dydaktyki i rozwoju kierunków w ocenianej jednostce, jest tworzenie filmów dydaktycznych, wykorzystywanych na zajęciach, kształtowanie nowych modeli programowych na poszczególnych specjalnościach, opiniowanych przez zagranicznych ekspertów z partnerskich instytucji (np.: program specjalności „Psychologia kliniczna z neuropsychologią”. Bezpośrednim efektem współpracy z ośrodkami zagranicznymi jest przeznaczony dla studentów podręcznik akademicki „Neuropsychologia kliniczna. Od teorii do praktyki”. Z dokumentacji dostarczonej przez władze Zespołowi Oceniającemu PKA oraz jej szczegółowej weryfikacji podczas wizytacji na WPiNH, wynika, że studenci mają pełną możliwość uczestniczenia w procesie internacjonalizacji poprzez: udział w wykładach, warsztatach i debatach prowadzonych przez ekspertów zagranicznych z takich ośrodków jak New York University School of Medicine, University of Western Ontario, Center for Cognition and Communication, New York, The Hebrew University of Jerusalem, Israel; 2014); dyskusje panelowe z udziałem ekspertów polskich i niemieckich); organizowane corocznie serie wykładów i warsztatów dla studentów, które są istotnym elementem kształcenia, dostęp do publikacji ukazujących się w czasopiśmie zagranicznych, do baz danych takich jak EBSCO, Springer, oraz baz testowych oferowanych przez Dział Informacji Naukowej.

3) Jednostka współpracuje z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

Współpraca z krajowymi (uczestnictwo pracowników Wydziału w m.in. konferencjach, zjazdach, czy seminariach organizowanych przez krajowe uczelnie) oraz zagranicznymi ośrodkami akademickimi odbywa się również na polu naukowo – badawczym. W trakcie wizytacji, ocenie poddano rzeczywisty stan współpracy jednostki z zagranicznymi ośrodkami akademickimi oraz jej wpływ na proces internacjonalizacji badań naukowych. Ocenie poddano przede wszystkim dwa obszary tejże współpracy: organizowanie i udział w konferencjach i kongresach międzynarodowych, udział w międzynarodowych projektach badawczych:

- współpraca WPiNH z zagranicznymi ośrodkami naukowymi w zakresie organizacji wspólnych konferencji, seminariów naukowych, paneli dyskusyjnych: “School and Education”, we współpracy z University of Primorska, Donbas State Pedagogical University; „Modern Approaches in Social and Educational Research” we współpracy z Antioch University (Los Angeles, USA), University of Primorska (Koper, Słowenia); Max Weber VII International Scientific Conference: „The problems of Empirical Research in Psychology”, we współpracy z East European Institute of Psychology (Kijów, Ukraina). Efektem powyższej współpracy są wspólne publikacje naukowe, czy serie wydawnicze. Ponadto kadra naukowo – dydaktyczna uczestnicząc w zagranicznych międzynarodowych konferencjach naukowych, poznaje nowe metody badawcze, zapoznaje się z nowymi osiągnięciami naukowymi w skali europejskiej, czy ogólnoswiatowej. W ocenie Eksperta międzynarodowego Zespołu Oceniającego jest to doskonały sposób nawiązywania międzynarodowych kontaktów, które owocują w przyszłości wspólnymi projektami. Wspólne działania członków organizacji mogą być następnie implementowane na grunt krajowy i stosowane w pracy naukowo - dydaktycznej. Wspomniany obszar współpracy międzynarodowej optymalizuje wydawanie wspólnych zagranicznych publikacji naukowych, serii wydawniczych, czy też publikowanie w znaczących i prestiżowych czasopiśmie naukowych o zasięgu bezdyskusyjnie

międzynarodowym. Wydział Psychologii i nauk humanistycznych wydaje czasopismo wychodzące w całości w języku angielskim – Acta Neuropsychologica, w skład którego wchodzi przedstawiciele instytucji naukowych 10 krajów (Australii, Belgii, Francji, Izraela, Kanady, Niemiec, Polski, Rosji, USA i Wielkiej Brytanii). Jest indeksowane w bazach SCOPUS, PsychINFO, Index Copernicus oraz Polish Medical Bibliography (GBL).

- współpraca WPiNH z zagranicznymi ośrodkami naukowymi w zakresie międzynarodowych projektów badawczych, m.in.: Nauka – Sztuka – Edukacja, opracowanie i upowszechnienie Innowacyjnego Modelu Diagnostyki, Metod, Form Pracy i Opieki nad uczniem zdolnym plastycznie”, realizowany był we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Wychowania Pozaszkolnego oraz Partnerami zagranicznymi: uczelniami ze Słowenii, Słowacji oraz Ukrainy; Polska Grupa Badawcza QOLIBRI – Quality of Life after Brain Injury, w ramach Europejskiego Projektu Badawczego QOLIBRI, koordynowanego przez międzynarodową grupę badawczą pod patronatem kilku towarzystw: EBIS (European Brain Injury Society, Europejskie Towarzystwo Urazów Mózgu), EMN (Euroacademia Multidisciplinaria Neurotraumatologica), NBIRTTF (National Brain Injury Research Training and Treatment Foundation, Narodowa Fundacja na Rzecz Badań i Treningu w Zakresie Leczenia Urazów Mózgu), EBBS (European Brain and Behaviour Society, Europejskie Towarzystwo Badań nad Mózgiem i Zachowaniem), PTNEUR (Polish Neuropsychological Society, Polskie Towarzystwo Neuropsychologiczne; „Polityka, religia i społeczeństwo w świecie arabskim u progu demokratycznych przemian”. Numer zadania badawczego: WpiNH/DS/2/2013 w ramach działalności statutowej; E-Learning Bonus Funds at UCL SSEES, dwuletni grant na przygotowanie kursu online o polskiej kulturze i języku; 2014; ProeLang Project: two-year-funding on developing self-learning language environment - a two-years CEELBAS funding for further developing an on-line toolkit on teaching Polish Language, culture and literature (including module on politics and social studies), <http://www.ceelbas.ac.uk/> , 2013; Scholarship of Polish National Science Centre for the book on Polish contemporary emigration in the literary and cultural discourses, <http://www.ncn.gov.pl/?language=en> (Chowaniec); Neurobotech IRCCS Neuromed Pozzilli Universit degli Studi del Molise, KA im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie, Uniwersytet w Rzymie " La Sapienza ",Uniwersytet w Rzymie "Tor Vergata " CNR (The National Research Council),Region Molise (Mirski). Współpraca w zakresie międzynarodowych projektów badawczych owocuje wydawaniem wspólnych publikacji, organizowaniem konferencji naukowych, organizowaniem wykładów międzynarodowych ekspertów, przybywających na wykłady gościnne. O dynamice procesu internacjonalizacji w obszarze nauki, badań świadczy też członkostwo kadry naukowo – dydaktycznej w licznych radach i stowarzyszeniach naukowych: Pan-European Society of Aphasiology, World Association, of Social Psychiatry, American Speech-Language-Hearing Association, International Medical Society of Paraplegia, International Society of Neurolinguistics, International Society of Neuropsychology, European Federation of Neuropsychological Societies, ———New York Academy of Sciences. Kadra bierze czynny udział w przewodach doktorskich i habilitacyjnych odbywających się zagranicą, zasiada w radach naukowych czasopism zagranicznych, odbywa staże naukowe w znaczących, w skali światowej ośrodkach naukowych (np.: Uniwersytet Stanforda w USA).

4. jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia.

Współpraca akredytowanej jednostki z otoczeniem społeczno – gospodarczym jest jej mocną stroną i choć w głównej mierze opiera się ona na współorganizowaniu praktyk studenckich, to należy podkreślić także inne działania, jak np. konsultowanie i opiniowanie

efektów kształcenia oraz tematów prac dyplomowych, wspólnych projektach badawczych, współorganizowaniu konferencji, szkoleniach oraz uczestnictwie przedstawicieli pracodawców w zajęciach dydaktycznych. Szczególnie rozwinięta i różnorodna jest współpraca prowadzona w ramach kierunku pedagogika, co wynika z praktycznego profilu tego kierunku. Wśród interesariuszy zewnętrznych Wydziału znajdują się przedstawiciele różnych sektorów, choć przeważają przedstawiciele sektora publicznego (instytucje pomocy społecznej, jednostki penitencjarne oraz jednostki oświatowe). Ich wpływ na ofertę kształcenia odbywa się w głównej mierze poprzez opiniowanie i weryfikację efektów kształcenia w ramach praktyk, dotychczasowy udział (w 2013 r.) w ankietyzacji mającej na celu określenie pożądanych przez pracodawców efektów kształcenia oraz bezpośrednie kontakty i akcyjne spotkania na Wydziale. Wśród opinii pracodawców współpracujących z Wydziałem warto wskazać na dobrą, na tle innych krakowskich uczelni, ocenę przygotowania studentów Wydziału do praktyk pedagogicznych. Ponadto warto podkreślić pozytywne oceny dotyczące otwarcia uczelni na współpracę z pracodawcami oraz profesjonalne nastawienie do współpracy w odniesieniu do praktyk studenckich. Pozytywnie o nastawieniu Wydziału do studentów i reagowaniu na uwagi dotyczące dydaktyki wypowiadali się także absolwenci, którzy stanowią istotną dla procesu zapewniania jakości kształcenia kategorię interesariuszy. Warto rozwijać współpracę z tą grupą interesariuszy, ponieważ obecnie ogranicza się ona głównie do bezpośrednich i nieformalnych kontaktów, a może stanowić dla akredytowanej jednostki znaczący potencjał.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów z pracodawcami można wskazać, że interesariusze zewnętrzni mają poczucie wpływu na programy studiów, a praktykowane formy komunikacji pozwalają na przekazywanie uwag i opinii, które są uwzględniane. Stosunkowo duża grupa pracodawców wyrażała w sposób formalny swoje opinie na temat efektów kształcenia, a bezpośrednie relacje pozwalają w równie skuteczny sposób na identyfikację potrzeb i oczekiwań rynku pracy.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji należy stwierdzić, że jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w stopniu **pełnym**. Mimo to proponowane są pewne działania, które pogłębią i poszerzą dotychczasową współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz powinny wpłynąć korzystnie na proces zapewniania jakości kształcenia:

- sformalizowanie systemu kontroli praktyk,
- większe zaangażowanie absolwentów Wydziału w proces modyfikowania oferty edukacyjnej oraz ocenę efektów kształcenia, a także uzupełnienie metodologii badań losów absolwentów o podejście jakościowe i dodatkowy blok pytań dotyczący oceny kierunkowych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego ⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1.) Badania naukowe jednostki są prowadzone na bardzo wysokim poziomie ich umiędzynarodowienia. Oceniana jednostka angażuje pracowników do podejmowania współpracy międzynarodowej przy realizacji wspólnych projektów badawczych. Wydział zapewnia udział studentów wszystkich stopni w programach wymiany międzynarodowej, w tym Erasmus/Erasmus+.

2.) Jednostka podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych;

3.) Warunki stworzone kadrze oraz studentom w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej, możliwości publikowania, oraz wyjazdów konferencyjnych ocenić należy pozytywnie. Osoby odpowiedzialne za współpracę międzynarodową nie prowadzą szczegółowej ewidencji poszczególnych obszarów internacjonalizacji. Na podstawie dokumentacji dostarczonej przez ocenianą jednostkę, jak i rozmów z osobą odpowiedzialną za współpracę międzynarodową należy stwierdzić, iż ocenianej jednostce – WPiNH Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego udało się osiągnąć właściwy poziom umiędzynarodowienia w obszarze dydaktyki, jak i rozwoju naukowo - badawczego. Zaleca się jednak większą wydziałową koordynację działań oraz zarządzania informacją na rzecz internacjonalizacji na poziomie całego Wydziału.

4. Na podstawie przeprowadzonej wizytacji należy stwierdzić, że jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w stopniu pełnym. Mimo to proponowane są pewne działania, które pogłębią i poszerzą dotychczasową współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz powinny wpłynąć korzystnie na proces zapewniania jakości kształcenia:

- sformalizowanie systemu kontroli praktyk,
- większe zaangażowanie absolwentów Wydziału w proces modyfikowania oferty edukacyjnej oraz ocenę efektów kształcenia, a także uzupełnienie metodologii badań losów absolwentów o podejście jakościowe i dodatkowy blok pytań dotyczący oceny kierunkowych efektów kształcenia.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się.

- 1) Jednostka ma wdrożony system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, uwzględniający także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Opieka materialna:

Zakres opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów należy ocenić pozytywnie.

System przyznawania pomocy materialnej na Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego funkcjonuje na podstawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (dalej: Regulamin Stypendialny) oraz na podstawie Zarządzenia Rektora w sprawie zasad i trybu przyznawania oraz wypłacania stypendiów za wyniki w nauce ze Studenckiego Funduszu Stypendialnego Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (dalej: Zarządzenie Stypendialne).

Zgodnie z informacją przekazaną przez przedstawicieli samorządu studenckiego, Regulamin Stypendialny został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z samorządem studenckim, co wypełnia dyspozycję art. 186 ust. 1 Ustawy. Potwierdza to również przedłożona w czasie wizytacji dokumentacja. Jednocześnie wskazać należy, że zasady przyznawania stypendium z funduszu własnego uczelni, stanowiące załącznik do Zarządzenia Stypendialnego również zostały zaopiniowane przez samorząd studencki, co wypełnia jednocześnie dyspozycję art. 104 ust. 2 Ustawy.

Dotacja wynikająca z art. 94 ust. 1 pkt. 7 Ustawy została podzielona zgodnie z dyspozycją art. 174 Ustawy, czego dowodzi przedłożona podczas wizytacji dokumentacja.

Regulamin Stypendialny przewiduje wszystkie formy pomocy materialnej określone w art. 173 Ustawy. Wysokość świadczeń pomocy materialnej ustalana jest corocznie przez Rektora w porozumieniu z samorządem studenckim, co potwierdza przedłożona podczas wizytacji dokumentacja.

Zgodnie z informacją przekazaną Zespołowi Oceniającemu PKA przez studentów oraz władze Wydziału, stypendia wypłacane są regularnie, w cyklu miesięcznym – zgodnie z przepisami Ustawy.

Opieka naukowa i dydaktyczna:

System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami w Ocenianej Jednostce należy ocenić pozytywnie. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, studenci pozytywnie wyrażali się na temat nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na Wydziale. Studenci wskazywali na elastyczność i duże zaangażowanie znacznej części kadry. W wielu przypadkach, na prośbę studentów rozszerzany jest zakres materiału z poszczególnych przedmiotów, co w opinii studentów pozwala im na lepszy rozwój pod kątem zawodowym i naukowym. Zgodnie z deklaracją studentów, nauczyciele akademicy są do dyspozycji studentów w czasie cotygodniowych dyżurów oraz poza nimi, w ramach komunikacji elektronicznej, co w pełni spełnia oczekiwania studentów. Jak podkreślili podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, studenci wiedzą, że mogą się każdorazowo zwrócić do kadry z prośbą o wsparcie w ramach pracy indywidualnej, co zasługuje na aprobatę.

Warto również podkreślić, że nierzadko kadra inicjuje i zachęca studentów do prowadzenia badań naukowych, czego przykładem były badania prowadzone na zlecenie uczelni dotyczące warunków studiowania przez studentów obcokrajowców.

Kolejno, kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne wspiera studentów za pomocą platformy e-learningowej, poprzez zamieszczanie na niej materiałów dydaktycznych, które pozwalają rozszerzać treści programowe o dodatkowe elementy, co w opinii studentów również zasługuje na aprobatę.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci podkreślili, że gdyby ponownie stanęli przed wyborem uczelni i kierunku studiów, jeszcze raz wybraliby studia w Ocenianej Jednostce. W ich opinii przemawiają za tym bardzo dobre programy kształcenia,

przejrzystość informacji oraz duży zakres opieki sprawowany ze strony nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji.

Opieka nad osobami z niepełnosprawnością:

W zakresie możliwości indywidualizacji procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami, należy wskazać że Regulamin Studiów przyznaje tym osobom szczególne uprawnienia. Zgodnie z postanowieniami tego Regulaminu, studenci niepełnosprawni mają w szczególności prawo do: ubiegania się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, starania się o indywidualny plan studiów i program kształcenia, wyboru grupy lektoratowej dostosowanej do potrzeb studenta, wyboru spośród oferowanych w Uczelni zajęć wychowania fizycznego takiej ich formy, która będzie odpowiednia do potrzeb i możliwości studenta, a jeżeli nie zachodzi możliwość uczęszczania na takie zajęcia, zwolnienia przez dziekana z zajęć wychowania fizycznego, składania egzaminów i zaliczeń w formie i warunkach dostosowanych do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia orzeczonej niepełnosprawności, korzystania z posiadanych przez Uczelnię zasobów bibliotecznych, korzystania z infrastruktury Uczelni i istniejących udogodnień technicznych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Nadto, podkreślić należy, że Uczelnia za pośrednictwem Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych zapewnia studentom z niepełnosprawnościami możliwość objęcia opieką przez specjalnie przeszkolonego asystenta, co potwierdzili sami studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA. Jak podkreślono, każdy przypadek jest analizowany indywidualnie, a władze Uczelni starają się maksymalnie ułatwić studiowanie osobom z niepełno sprawnościami. Informacje te potwierdza również dokumentacja rozwoju wyposażenia budynków Uczelni, które na przestrzeni ostatnich lat wzbogaciły się o istotne udogodnienia dla osób z niepełno sprawnościami (oznaczenia sal i mapy w języku Braille'a, sprzęt audio odczytujący tekst, itp.).

Mając na uwadze powyższe, należy jednoznacznie stwierdzić że w zakresie opieki nad osobami z niepełnosprawnościami Uczelnia, a w tym Oceniana Jednostka, zasługują na najwyższe uznanie.

Podsumowując należy stwierdzić, że Oceniana Jednostka w pełni spełnia kryterium wdrożonego systemu opieki materialnej, naukowej i dydaktycznej nad studentami, z uwzględnieniem potrzeb studentów z niepełno sprawnościami.

- 2) jednostka ma efektywny system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Jednostka nie ma opracowanych formalnych procedur rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Wszelkie sytuacje w tym zakresie są rozpatrywane indywidualnie i na bieżąco podejmowane są stosowne działania, co potwierdzają przedstawiciele władz Wydziału oraz przedstawiciele studentów. Pomimo braku procedur,

studenci wiedzą gdzie należy zwrócić się z ewentualnymi problemami. Skargi można składać do samorządu studenckiego lub bezpośrednio do władz jednostki. Podczas rozmów z przedstawicielami studentów oraz samorządu nie wskazano na sytuacje w których problematyczne sprawy nie zostały rozwiązane. Każdy ze zgłaszanych wniosków był przez władze Ocenianej Jednostki odpowiednio rozpatrywany.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że mimo braku formalnych procedur, system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych działa sprawnie.

- 3) jednostka wspiera działalność samorządu oraz organizacji zrzeszających studentów lub doktorantów i współpracuje z nimi; organy jednostki, podejmują aktywne działania mające na celu szerokie włączanie studentów oraz doktorantów i ich przedstawicieli do prac organów jednostki, komisji statutowych i doraźnych, zwłaszcza koncentrujących swoje prace wokół procesu dydaktycznego i spraw dotyczących studentów i doktorantów.

Przedstawiciele studentów i doktorantów, stanowiąc ponad 20% składu Senatu Uczelni oraz Rady Wydziału, mają zapewnioną właściwą reprezentację, co potwierdziła przedłożona podczas wizytacji dokumentacja. Należy zatem uznać, że spełniona jest dyspozycja art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 Ustawy.

Zgodnie z opinią przedstawioną przez przedstawiciela samorządu studenckiego, studenci mają pełną swobodę wypowiedzi podczas posiedzeń wspomnianych gremiów i mogą aktywnie uczestniczyć w ich pracach poza posiedzeniami. Ponadto w pracach komisji i zespołów roboczych powołanych w ramach Uczelni w zakresie zapewniania jakości kształcenia studenci mają zapewniony udział co najmniej jednego przedstawiciela (Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia).

W skład funkcjonującej na Wydziale Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na prawach członka wchodzi przedstawiciel studentów. Z przedłożonej podczas wizytacji dokumentacji wynika jednak, że w ostatnim roku aktywność przedstawiciela nie była zadowalająca. Wobec tego faktu oraz wobec zmian w samorządzie studenckim Uczelni, pismem z dnia 31 marca 2015r. został wydelegowany nowy przedstawiciel do WKJK.

Udostępniona podczas wizytacji dokumentacja oraz rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami władz Wydziału oraz przedstawicielami samorządu studenckiego pozwalają na bardzo pozytywną ocenę udziału studentów w procesach tworzenia i modyfikacji programów kształcenia w Ocenianej Jednostce. Jako przykład można wskazać tutaj zaangażowanie w prace koncepcyjne oraz udział o charakterze opiniodawczym na etapie tworzenia nowej specjalności na kierunku Psychologia.

Z informacji uzyskanych od przedstawicieli samorządu studenckiego wynika, że władze Uczelni i Wydziału bardzo pozytywnie odnoszą się do udziału studentów w pracach gremiów jakościowych i wręcz starają się ich motywować do jeszcze większego zaangażowania. Podczas posiedzeń głos studentów jest brany pod uwagę na równi z innymi członkami komisji i zespołów.

Kolejno, warto podkreślić, że Uczelnia i Oceniana Jednostka stwarzają także warunki do funkcjonowania innych niż samorząd organizacji studenckich, w szczególności kół naukowych. W Ocenianej Jednostce funkcjonują obecnie dwa koła naukowe – Koło Naukowe Psychologów oraz Koło Naukowe Pedagogów. Celem działalności kół naukowych, zgodnie z deklaracją ich przedstawicieli, jest przede wszystkim pogłębianie wiedzy z zakresu studiowanego kierunku oraz stopniowe wdrażanie do przyszłej pracy zawodowej i naukowej. W ramach Koła Naukowego Pedagogów organizowane są cykliczne spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, wydarzenia w ramach Festiwalu Nauk, zajęcia w ramach *streetworkingu* oraz seanse filmowe powiązane tematycznie z przedmiotem zainteresowań badawczych koła. W ramach Koła Naukowego Psychologów, prowadzone były do tej pory dwa projekty badawcze, z których jeden został przeprowadzony na zlecenie władz Uczelni. Jego celem było zbadanie sytuacji i postrzegania studiów w Uczelni przez studentów obcokrajowców. Obecnie zakończone zostały badania ankietowe i prowadzone są analizy zebranych danych.

Przedstawiciele kół naukowych bardzo pozytywnie wypowiedzieli się na temat relacji z władzami Ocenianej Jednostki, charakteryzując je jako bardzo otwarte i wspierające.

Mając na uwadze powyższe, należy pozytywnie ocenić działalność Ocenianej Jednostki w zakresie wspierania i współpracy z organizacjami studenckimi, w tym z organami samorządu studenckiego. Pozytywnie należy także ocenić starania Jednostki zmierzające do zwiększania zaangażowania studentów do prac organów i gremiów zajmujących się szczególnie zagadnieniami dydaktyki i jakości kształcenia.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Wdrożony w jednostce system opieki naukowo-dydaktycznej i materialnej działa sprawnie i w dużym stopniu uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami.**
- 2) Jednostka nie posiada sformalizowanego systemu rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Mimo to, w oparciu o indywidualne podejście do poszczególnych spraw, system funkcjonuje sprawnie.**
- 3) Działalność organizacji studenckich na Wydziale należy ocenić pozytywnie. Władze jednostki odnoszą się do działań organizacji studenckich z dużą otwartością i wykazują pełne wsparcie przy zachowaniu partnerskich relacji.**

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi.

W celu wdrażania i stałego doskonalenia jakości kształcenia Zarządzeniem Rektora Nr 30/2012 z dn. 1.10.2012 r. (z późn. zm. Zarządzeniem Nr 59/2014 z dn. 2.12.2014 r.) powołano **Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia** i **Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia**. Kolejne akty prawne służące zapewnianiu jakości kształcenia to:

- Zarządzenie Rektora Nr 41/2012 z dn. 6.11.2012 r. w sprawie wdrażania i doskonalenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia;
- Zarządzenie Rektora Nr 3/2013 z dn. 30.01.2013 r. w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych w KAAFM uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia;
- Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich Nr 1/2013 z dn. 20.03.2013 r. w sprawie zasad prowadzenia analizy efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich;
- Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich Nr 2/2013 z dn. 26.06.2013 r. w sprawie zasad dokumentowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów.

Zgodnie z ww. Zarządzeniem Rektora Nr 30/2012 z dn. 1.10.2012 r. na poziomie Uczelni organem odpowiedzialnym za właściwe funkcjonowanie Systemu jest **Uczelniana Komisja do spraw Jakości Kształcenia (UKJK)**, w skład której wchodzi: Pełnomocnik Rektora ds. Studenckich jako Przewodniczący Komisji, Prorektor ds. Nauki i Nauczania jako Wiceprzewodniczący, Sekretarz Komisji, przewodniczący wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia, kierownik Studiów Doktoranckich, Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Podyplomowych, kierownik Studium Pedagogicznego, kierownik Działu Nauczania, kierownik Działu Spraw Studenckich, przedstawiciel uczelnianego samorządu studentów oraz zaproszeni goście.

Zgodnie ww. Zarządzeniem Rektora Nr 30/2012 z dn. 1.10.2012 r. oraz poniższymi uchwałami Rady Wydziału na poziomie Wydziału za właściwe funkcjonowanie Systemu organem odpowiedzialnym jest **Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK)**, w skład której wchodzi: przewodniczący komisji (*akt powierzenia funkcji z dn. 3.10.2012 r.*) oraz członkowie (*akty powierzenia funkcji z dn. 1.09.2014 r., 31.03.2015 r.*): opiekunowie kierunków prowadzonych na wydziale; kierownik dziekanatu; przedstawiciel samorządu studentów; zaproszeni goście, tj.: przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych (gość stały); koordynatorzy zespołów: ds. ewaluacji efektów, kursów i wykładowców, ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych, ds. oceny jakości prac dyplomowych, a także interesariusze zewnętrzni. Do jej zadań należy m.in.: dokumentowanie przeprowadzonych analiz oraz podejmowanych działań wpływających na jakość kształcenia na danym kierunku studiów, tj.: przygotowywanie sprawozdań z działalności komisji w danym roku akad. dla dziekana oraz UKJK, sporządzanie raportów i analiz tematycznych z prowadzonej działalności oraz na zlecenie dziekana lub UKJK.

Na podstawie *Uchwał z dn. 28.11.2012 r.* Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia utworzyła poniższe zespoły, a *Uchwałą z dn. 2.03.2015 r.* powołała ich koordynatorów:

- **Zespół ds. ewaluacji efektów, kursów i wykładowców** (opracowuje ankiety ewaluacyjne, prowadzi analizę i korektę sylabusów, analizuje wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów);

- **Zespół ds. oceny jakości prac dyplomowych** (weryfikuje tematy prac w aspekcie ich poprawności merytorycznej oraz zgodności z kierunkiem studiów i specjalnością, prowadzi superrecenzję losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich);
- **Zespół ds. praktyk i interesariuszy zewnętrznych** (opracowuje ankietę dla interesariuszy obejmującą zestaw efektów kierunkowych dla poszczególnych kierunków studiów, nawiązuje kontakty z wybranymi interesariuszami, organizuje spotkania i przeprowadza badania ankietowe, opracowuje wyniki i formułuje wnioski dotyczące planów studiów/kursów przedmiotowych oraz praktyk);
- **Zespół ds. studenckich** (zespołem kieruje przedstawicielka Samorządu Studenckiego, a w jego skład wchodzi starostowie pierwszych lat studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich).

Dziekan Zarządzeniem Nr 1/2013 z dn. 27.03.2013 r. powołał **Wydziałową Komisję ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych**, która realizuje i dokumentuje hospitacje zajęć dydaktycznych, formułuje wnioski dla WKJK i dziekana oraz ewentualne zalecenia dla osób prowadzących zajęcia.

Ponadto Dziekan 1.09.2014 r. utworzył stanowisko **Wydziałowego Koordynatora ds. ewaluacji zajęć dydaktycznych** (pilnuje aby ewaluacja zajęć przez studentów odbywała się regularnie i zgodnie z terminami przyjętymi dla całej Uczelni; zbiera wypełnione ankiety ewaluacyjne; opracowuje dane statystyczne uzyskane z ankiet i przedstawia wyniki władzom Wydziału lub Uczelni).

Przykładową dokumentację dotyczącą dokonywanych analiz i podejmowanych działań mających wpływ na jakość kształcenia, stanowią:

- programy studiów/efekty kształcenia: Sprawozdania z analizy i oceny efektów kształcenia na studiach I i II stopnia oraz na jednolitych magisterskich (z naboru 2012/13, na kierunkach psychologia, filologia, pedagogika, socjologia); System Zarządzania Jakością Kształcenia: 1) Analiza powiązań efektów kształcenia na kierunku filologia (UKJK, 2014/15), 2) Analiza powiązań efektów kształcenia na kierunku psychologia (UKJK, 2013); Wnioski z weryfikacji sylabusów na WPiNH (5.03.2015);
- ankiety: System Zarządzania Jakością Kształcenia: 1) Uwarunkowania jakości procesu kształcenia na podstawie wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych w sem. zimowym 2012/13 (UKJK, 2012/13), 2) Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych w sem. zimowym 2014/15. Nauczyciele akademicy WPiNH (WKJK, 2015), 3) Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych w latach 2012/13 – 2014/15 (5 tur). Nauczyciele akademicy WPiNH (UKJK, 2015); Opinie studentów kierunków Psychologia i Pedagogika uzyskane w ewaluacji zajęć dydaktycznych w roku akad. 2012/13 (UKJK, 2013);
- hospitacje zajęć/ocena pracowników: Sprawozdanie Wydziałowej Komisji ds. Hospitacji Zajęć Dydaktycznych z hospitacji przeprowadzonych w okresie maj-czerwiec 2013 r.; Sprawozdania z działalności WKHZD w roku akad. 2013/14 (22.07.2014) oraz w sem. zimowym roku akad. 2014/15 (22.02.2015); plany hospitacji, przykładowe karty hospitacji 2013-2015; System Zarządzania Jakością Kształcenia: 1) Wyniki prac Wydziałowych Komisji ds. Okresowej Oceny Pracowników (UKJK, 2014), 2) Publikacje naukowe jako element okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych WPiNH (UKJK, 2015);
- opinie pracodawców nt. programów studiów: opinie interesariuszy z lutego 2015 nt.: „Przydatności efektów kształcenia do wykonywania zawodu filologa języka

angielskiego”, „Przydatności efektów kształcenia do wykonywania zawodu pedagoga”, „Przydatności efektów kształcenia do wykonywania zawodu psychologa”; protokoły ze spotkań w dn. 18.04.2013 r. z interesariuszami zewn. prowadzonych kierunków studiów; Działania Zespołu ds. praktyk i interesariuszy zewn. (28.11.2012 – 03.2015);

- badanie losów absolwentów: System Zarządzania Jakością Kształcenia. Wstępne wyniki badań ankietowych losów absolwentów KAAFM (UKJK, z 2013 z wstępnymi wnioskami oraz z 2014 i 2015 bez wniosków);
- pozostałe analizy: Raport o dostępności informacji o KRK w KAAFM (styczeń 2013), Raport o stanie wiedzy studentów KAAFM na temat KRK (czerwiec 2013); System Zarządzania Jakością Kształcenia: 1) Oceny wystawione studentom WPiNH w sem. 2013/14Z, 2013/14L, 2014/15Z (2015), 2) Zestawienie ocen podczas obron prac dyplomowych w sem. zimowym roku akad. 2014/15 (WKJK, 2015); Raport z badań. Jakość kształcenia na WPiNH (WKJK, 2013); Statystyki prac dyplomowych w KAAFM w latach 2009/10-2013/14.

Za dodatkową dokumentację dotyczącą analiz w ramach Systemu można też uznać:

- Sprawozdania z działalności UKJK za rok akad. 2012/13 oraz 2013/14;
- Sprawozdania Komisji ds. Jakości Kształcenia WPiNH za rok akad. z 2013/14 (analiza wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2013/14, analiza sposobów i procedur sprawdzających czy studenci osiągnęli zamierzone efekt, analiza sylabusów, analiza wyników nauczania, ocena tematów prac dyplomowych w roku akademickim 2013/14, hospitacje, realizacja konsultacji dydaktycznych, współpraca z interesariuszami, ocena udziału studentów w kształtowaniu programu nauczania, ocena działań podejmowanych w zakresie monitorowania losów absolwentów, ocena działań mających na celu poprawę jakości kształcenia obcokrajowców, analiza zakresu i efektywności zajęć e-learningowych, inicjatywy podjęte na rzecz poprawy jakości);
- przykładowe protokoły Rady WPiNH: 23.01.2014 r. (najlepsi wykładowcy Wydziału w świetle wyników ewaluacji zajęć prowadzonych w r. akad 2012/13 dla studentów objętych zasadami KRK), 29.05.2014 r. (sprawa zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w generowanie tematów prac dyplomowych), 16.09.2014 r. (wstępne sprawozdanie z działań WKJK w r. akad. 2013/14, wnioski WKHZD), 4.12.2014 r. (ustalenia WKHZD);
- protokoły ze spotkań ze studentami dot. podsumowania ewaluacji zajęć z kierunków: filologia, pedagogika, psychologia, socjologia (listopad - grudzień 2013, marzec 2015) – przedstawiono m.in. wyniki zbiorcze dla ocenionych zajęć i poproszono o uwagi dot. procedury ewaluacyjnej.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji należy uznać, iż Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie posiada wewnętrzne przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia (ogólnouczelniane i wydziałowe), zarówno o charakterze ogólnym, jak i odnoszące się bezpośrednio do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia

jakości. Przepisy te w sposób kompletny i spójny określają prowadzoną politykę jakości, procedury, cele jakościowe oraz strategię ich realizacji.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zakres, sposób prowadzenia i kompletność dokumentacji dotyczącej dokonywanych analiz i podejmowanych działań odnoszących się do poszczególnych czynników mających wpływ na jakość kształcenia poprawny, ale wymaga dalszego doskonalenia. Większość dokonywanych analiz i przeprowadzanych badań jest opracowana prawidłowo, natomiast niektóre raporty i sprawozdania, np. z prowadzonych ankiet, zawierają niewiele opisowych analiz uzyskanych wyników, ani też wynikających z nich wniosków dla Wydziału, co może spowodować zmniejszenie ich wpływu na jakość poszczególnych elementów procesu dydaktycznego. Należy zatem zwrócić na to szczególną uwagę i wprowadzić stosowne korekty i uzupełnienia w podsumowaniach badań.

Zarówno Uczelnia, jak i Wydział, cały czas podejmują działania w zakresie doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, jak i doskonalenia istniejących już procedur, o czym świadczą ww. Uchwały i dokumenty.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2. Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju		X			
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji ⁵			X		
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5	prowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7	system wsparcia studentów i doktorantów ⁶		X			
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia		X			

Odniesienie się do dokonanej przez jednostkę analizy SWOT w kontekście wyników przeprowadzonej oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny zasobów kadrowych, materialnych, działalności naukowej i międzynarodowej, współpracy z beneficjentami procesu kształcenia.

Jednostka przeprowadziła analizę SWOT w formie tabelarycznej ukazując swoje słabsze i silniejsze strony. W analizie przeważają zdecydowanie silne strony jednostki. Zaliczono między innymi do nich rozwijającą się kadrę naukowo-dydaktyczną, szeroką ofertę dydaktyczną, poprawnie działający system zapewnienia jakości, doskonałą bazę dydaktyczną, wysoką pozycję Uczelni w regionie, dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, umiędzynarodowienie. Zespół wizytujący potwierdził te silne strony jednostki.

⁵ jeżeli w jednostce prowadzone są tylko studia doktoranckie wpisujemy i oceniamy „cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich”. Jeśli prowadzone są tylko studia podyplomowe wpisujemy i oceniamy „cele i efekty kształcenia na studiach podyplomowych”. Jeżeli nie są prowadzone żadne z tych studiów w rubryce oceny wpisujemy „nie dotyczy”.

⁶ kryterium 3 i 7 należy skorelować.

Jednostka w analizie zwraca uwagę na zagrożenia jakim musi sprostać w najbliższej przyszłości. Zalicza do nich między innymi niż demograficzny, zwiększone limity przyjęć na bezpłatnych uczelniach publicznych, otwieranie przez konkurencję podobnych kierunków, jakie funkcjonują w wizytowanej Jednostce. Jednostka kształcą studentów z zagranicy obawia się również pogarszającej się sytuacji ekonomicznej na Ukrainie, skąd pochodzi duża liczba jej studentów.

Uczelnia zwraca uwagę też na wadliwy jej zdaniem system dotowania szkolnictwa wyższego w Polsce oraz na biurokratyzację i ciągłą zmianę przepisów dotyczących szkolnictwa.

Jako szanse postrzega starania o uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, pozyskiwanie środków zewnętrznych do rozwoju oraz pozytywną opinię jaką posiada w regionie.

Wśród swoich słabych stron Jednostka zwraca uwagę jedynie na brak uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora oraz zaawansowany wiek kadry profesorskiej. Zespół wizytujący potwierdzą te elementy jednak zwraca uwagę też na problem pomijany w ocenie SWOT, problem funkcjonowania studiów podyplomowych. Przesunięcie studiów podyplomowych do jednostki organizacyjnej Centrum Studiów Podyplomowych spowodowała zdaniem zespołu istotne braki w merytorycznej opiece nad tymi studiami oraz braki w dokumentacji tych studiów. Rada Programowa Centrum Studiów Podyplomowych, w której skład wchodzi przedstawiciel Wydziału nie ma merytorycznych kompetencji do zajmowania stanowiska odnośnie programów poszczególnych studiów. Prowadzenie opieki nad studiami odbywa się wprawdzie nieformalnie ze strony specjalistów, pracowników Wydziału, lecz są to działania zdaniem zespołu zbyt mało skoordynowane i rozproszone. Ocena poszczególnych studiów podyplomowych, ich dokumentacji, procesu ewaluacji i współpracy z interesariuszami zewnętrznymi potwierdza te spostrzeżenia zespołu.

Uwaga: jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy wskazać dokumenty, syntetycznie omówić wyjaśnienia i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieć się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

